

MAGYAR HÍR- LAP

3 lei

az a postai plátitá in a
aprobári Dir. Gen. PTT

ROMANIA
LEUPOSTA

HUNGARIA
BUDA
VII., Erzsébet-körut 9-11.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 218 (1660) szám * Kedd, 1937 október 26

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Mihály nagyvajdát ünnepélyes külsőségek közl hadnaggyá avatták

A hadsereg Angliában készített díszkardot ajándékozott
a legfiatalabb román hadnagynak. — E ökelő külföldi ven-
dégek emelték a nagyszabású ünnepek fényét

Sinaia. Saját tud. A királyi város vasárnap óta zászlódiszbe öltözött. Az egész város külseje sugározta azt a nagy ünnepélyességet, amelynek keretében Mihály nagyvajda hadnaggyá avatása megtörtént.
Az idegen vendégek érkezése már vasárnap megkezdődött. Reggel 10 órakor Pál juozsláv herceg érkezett meg, akit a király, Mihály vajda, Tatarescu és a juozsláv követség fogadott az állomáson. A király, Pál herceg és kíséretük az érkezés után azonnal a Sinaiatól négy kilométernyire fekvő Piatra Arsa stadionhoz hajtottak, ahol Hasievici hadügyminiszter felolvasta azt a királyi rendeletet, amely szerint Pál juozsláv herceg a harmadik számú határőrezred tulajdonosa lett. Máskülönbben ebben a stadionban építették meg a tribünöket is, melyeken hétfőn az ünnepelő közönség helyet foglalt.

Tatarescu miniszterelnök még szombaton éjjel 11 órakor megérkezett Sinaiaiba és a Caraiman hotelben szállt meg. Szintén az éjszaka folyamán jöttek meg a hadsereg főtisztjei, köztük Manu és Prodan hadsergfeldügyelők, valamint Paraiianu csendőrségi parancsnok, aki a katonai természetű rendészeti intézkedéseket vezette. Vasárnap reggel egymásután érkeztek a külföldi küldöttségek, köztük Gusztáv Adolf svéd trónörökös, Károly belga herceg, a francia katonai misszió Georges tábornok vezetésével, a csehszlovák küldöttség, délután pedig az angol küldöttség, majd később Rydz Smigly lengyel marsall érkezett meg.

A külföldi vendégeket minden alkalommal II. Károly király, Mihály vajda, Hohenzollern herceg, Tatarescu miniszterelnök és Antonescu külügyminiszter fogadták. A nagyszámu külföldi vendégsereg ilyenformán fontos külpolitikai jellegű találkozót is jelent a sinaiai ünnepek alkalmából.

Hétfőn délelőtt harangzúgás jelezte az ünnepek megkezdését. Öfelsége a király a külföldi vendégekkel és a kormány tagjaival istentisztelet után a négy kilométerre fekvő stadionhoz vonult, ahol a hadnaggyá avatási ünnepség előre meghatározott program szerint folyt le. A hadnaggyá avatás ünnepélyes külsőségek között történt meg s utána Hasievici hadügyminiszter átvitotta Mihály vajdának azt a díszkardot, amelyet a hadsereg ajándékozott neki abból az alkalomból, hogy a román tisztikarba belépett. A kardot Angliában készítették és a következő felirással látták el: „A hadseregtől az ősi föld megvédésére”. Mihály nagyvajda hadnaggyá avatása után ezzel a karddal előbb felséges atyja felé tisztelt, azután a katonai csapatok felé adta le az első vezénlyést.

Az avatási ünnepség alkalmából nagyszabásu katonai csapatfelvonulás volt, melyen Mihály nagyvajda már mint hadnagy az első lovas-zászlóalj első századát vezette. Ezt az ünnepi ténvt 21 ágyulövés kísérte. Az ünnepek után a Foisor-kastélyban ebéd volt, melyen a király vendégül látta a külföldi előkelőségeket, a kormány tagjait és a hadsereg főtisztjeit.

Növekednek a Nemzeti Parasztpárt esélyei a kormányutódlásra

Sinaiaiban is folytatták a pártvezérek a kibontakozásról. — Maniu segíti Miholache kormányra törekvését

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai helyzet tisztázására vonatkozó tárgyalások a sinaiai ünnepek idején sem pihennek, sőt a sinaiai látogatás újabb alkalmul szolgált arra, hogy a királyi városban összegyűjt politikusok a kibontakozást illetőleg eszmecsereét folytassanak. Sinaiaira ugyan kevés politikus kapott csak meghívást, mindössze a pártvezéreket, a volt miniszterelnököket és a volt házelnököket hívták meg. A pártvezérek élénk tanácskozásokat folytatnak egymással. Mihalache Filipescuval tárgyalt az esetleges nemzeti parasztpárt lehetőségéről. Vaida Mironescuval az együttműködéses kormány tervét vitatta meg. Feltűnő volt,

hogy Goga Tatarescu miniszterelnökkel tanácskozott hosszabb ideig. A politikusok között lefolyt tárgyalások kétségkívül a kormányutódlás kérdése körül zajlottak le.

GRIGORE FILIPESCU NEMZETI PARASZTPARTI KORMÁNYT JÓSZOL

A hétfői lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a nyilatkozatnak, amelyet Grigore Filipescu, a konzervatív párt elnöke adott vasárnap. Filipescu szavaiból bizonyos következtetéseket lehet levonni a kibontakozás tekintetében. Filipescu többek között a következőket mondotta:

— Sokáig azt hittem, hogy választási kormány a legalkalmasabb a helyzet megoldására. A körülmények azonban azt igazolják, hogy ez több hátránnyal járna, mint előnnyel. A politikai merényletek, a terrorista szervezettek fenyegetései, amelyek az elmúlt tavaszig folyamatosan tartottak.

arról győztek meg minket, hogy az ország biztonságát nem lehet hat héti ideiglenes kormányra bízni,

különbben is a megbeszélések, amelyeket a többi pártok vezetőivel folytattam, arról győztek meg, hogy egy ilyen választási kormány lehetetlenség. Egyesek egyáltalában nem akarják, mások kizárólag a saját hasznukra szeretnék.

Már most mi a teendő? Négy évvel ezelőtt én azt ajánlottam az uralkodónak, hogy a liberális pártot hívja kormányra és Tatarescuék valóban sok jó dolgot is cselekedtek. Ma azonban a gazdasági és pénzügyi helyzet sokkal kielégítőbb, mint ezelőtt négy évvel volt.

A külpolitikai helyzet azonban súlyosodott, azért egyetlen lehetséges megoldásnak a Nemzeti Parasztpártot gondolom, amely alkalmas erre, mert megvan benne az egység.

Nem kompromittálta magát a terrorisztikus szervezetekkel való összejátszással és külpolitikai irányzata összhangban van mindazzal, amit a háború után cselekedtünk, tehát bírja szövetségeseink bizalmát.

Grigore Filipescu szavaiból a politikai bennfentesek azt következtetik, hogy a kormányutódlás tekintetében a nemzeti parasztpárt valóban komoly jogokat formálhat.

Sinaiaiban máskülönbben vasárnap miniszteri értekezlet is volt, melyen a miniszterelnök, Inculet és Cancicov miniszterek, valamint Mitita Constantinescu, a Nemzeti Bank kormányzója vett részt. Az értekezlet politikai kérdésekkel nem foglalkozott, hanem a jelenlevők azokat a gazdasági kérdéseket tárgyalták meg, melyeket a kormány a Nemzeti Bankkal egyetértve akar megoldani.

MEGERŐSÖDÖTT A NEMZETI PARASZTPART EGYSÉGE.

Cluj. Saját tud. Politikai körökben rendkívüli érdeklődés előzte meg a nemzeti parasztpárt ardeali tagozatának cluji vezetőségi ülését, mert ezen Popovici Mihály és Maniu is résztvett. A jövő politikai helyzetének kialakulása szempontjából rendkívüli jelentőséget tulajdonítottak annak a ténynek, hogy

Maniu Gyula milyen álláspontra helyezkedik Michalacheval szemben.

A cluji értekezleten Popoviciu Mihály szólt fel elsőnek és hangoztatta, hogy a nemzeti parasztpárté a jövő. Megadta a harci jelet az egyes megyei szervezeteknek és felszólította őket, hogy kezdjék meg a propagandát. Általános érdeklődés közepette Maniu Gyula szólt fel utána s kijelentette, hogy

éppen olyan hűséges katonája a nemzeti parasztpártnak, mint akárki más. Kiemelte, hogy a nemzeti parasztpárt teljes odaadással tömörül Mihalache köré.

Végül kijelentette, hogy reá számíthat a párt, mert tudja, hogy ami a párt érdeke, az az ország érdeke.

A cluji értekezlet Bucurestiben nagy figyelmet keltett s politikai körökben az a vélemény, hogy a nemzeti parasztpárt most már teljesen egységesen, Mihalache köré tömörülve várja az eseményeket

ezt ajánlja a
DACIA sorsjegyjáruda
játékosainak

200 leivel — egy negyed sorsjegy ára fejében — a Dacia sorsjegyjáruda lehetővé teszi Önnek, hogy gazdag lehessen. Játsszon bizalommal e sorsjegyjáruda szerencséjében és boldog ember lesz.

A 15. sorsjáték I. osztályá-

nak a hazására amely november 15.-én lesz, vásároljon sorsjegyet a

DACIA

sorsjegyjárudánál

Helyi cím:

KIRSCH HENRIK Oradea, Sas-passage.

Egyiptom fővárosában véres politikai zavargások voltak

A katonaság sortűzzel avatkozott bele a baloldali diákok és a nemzeti pártiak utcai harcába

Kairóból jelentik: Az El-Azar egyetem baloldali diákjai és az Egyiptom függetlenségét kivívó, nemzeti irányú Vafí-párt tagjai, az úgynevezett kékingesek között súlyos összefü-

zés volt. Mintegy ezer diák megtámadta a kékingeseknek az egyetem közelében lévő sátor-táborát és a sátrakat fel akarta gyújtani. Általános verekedés támadt. A közelben lévő

Mikor én a németből vizsgáztam

Irtá: Kiss Endre

Mikor én a németből vizsgáztam 1891 május havában, más világ volt. Óvilág, jó világ. Pedig akkor sem voltak kolbaszból a kerítést, mint az alábbi eset is mutatja.

A hajdúboszormenyi római katolikus iskolához segédkántori állásra pályázatot hirdettek 6, mondó hat ezüst koronáért havonta. (A korona fele volt a pénzönek.) Kosztot és szállást is kap a kántori lak mellett. Egy másfél méteres széles szobát kaptam, melyben boglyakemence állt s ezalmával fűtötték. Az iskola a kántori lak egyik szobájába volt 5 osztályal. A gyermekek egymás mellett szorongtak a hosszú padokban, akárcsak a hering. A tanítónak, a pályázat szerint, kötelessége volt az ötosztályú iskolát vezetni s a kántornak a kántoriakban segédkezni. Arról azonban egy betű se volt a pályázatban, hogy milyen okmányok kelljenek, kivéven a keresztlevél és az, hogy magyar legyen.

En ezt az állást, a kaszaperi tanyai iskolától, ahol ideiglenes tanító voltam, megpályáztam s meg is kaptam s el is foglaltam 6, azaz hat korona fizetség mellett. Ilyen volt a híres jó világ.

Márde azért a tanítás ment. Tanítottam s magam is tanultam, jó adag szorgalommal. Lehet mondani, hogy amit tanítottam, azt előbb én tanultam meg, úgyannyira, hogy a szülő, a kántor és dr. Pálffy János esperes-plébános, iskolaszéki elnök is meg voltak elégedve. Sőt a szülő részéről oly hangok is felvetődtek, hogy jó volna engemet, mint afféle szakély fiút véglegesen megrögzíteni — és pedig olyképpen, hogy beházasítanának a négytanyás civis Nagy Imre

Zsuzsa nevű leányával, ki irastudatlan ugyan, de nő léte, a botos ispánok réme s a gazdálkodásban első kapacitás. En persze mindebből nem tudtam semmit. De nem is volt fontos, mert dr. Pálffy János plébános leintette az iskolaszéket azzal, hogy előbb csak végezzem el a szokásos tanítóképzőket Egerben.

Két hét se telt bele, megjött az értesítés Egerből, hogy tekintettel koromra (28 év) és az iskolaszék ajánlata szerint, a gyermekekkel való jó bánásmód, tanításhaj eredmény stb. alapján megengedik, hogy az I-ső képzőből levizsgáljak, de összevont vizsgát mind a négy osztályból egyszerre nem engednek meg. A vizsgáztatási díj 6 pengő forint. Három nap múlva jelentkeztem.

Három nap múlva jelentkeztem. Dr. Vincze Alajos igazgató fogadott: — No, itt vagy? Fizesd le a vizsgáztatási díjat, aztán lejössz az I-ső osztályba vizsgálni. Az osztály üres volt. Engem beültek a első padba s kérdeztek, hogy mit, azt most már bizony nem tudom. A tanárok reverendában, meg civilben voltak. Tizenkét órákor végeztünk. Ekkor Vincze Alajos dr felszólított, hogy délután öt órákor menjek fel az irodába az eredményért. Felmentem.

— A tanári kar egyöntetű határozata alapján levizsgáztál az I-ső osztályból s ennek alapján megengedte, hogy holnap a II-ik képzőből vizsgázzál. Fizesd le a hat pengő vizsgadíjat. Van pénzed? Kilenc órákor jelentkezz!

Másnap jelentkeztem a II-ik osztályban. — a padok tele gyermekekkel. Szép sorjában ültek és néma csendben. A tanárok is mind bejöttek. Egy magas barna paptanárral, aki inkább hadvezérnek látszott, megszólalt:

— Tanítsd a „d” betűt.
Akkor még fonomimika nem volt. A Pestalozzi-féle hangoztató módszerrel kellett tanítani. Többször hangoztattam a „d” betűt, majd részleteire bontva, ütemezve irták s közben hangoz-

Eredeti közlemény.

Kigyógyultam gyomor- és bélbajomból - mely két évig kínozott - 3 üveg Gastro D. használata után.

és ajánlom bizalommal azoknak, kik e betegségben szenvednek. Olyanok ajánlották nekem is, akik szintén eredményes hatást értek el velem. Szívvel köszönöm Császár Ernő gyógyszerész úrnak. Tisztelettel Doamnea Elena Vasilescu, Bucuresti, Str. Gh. Popescu 8.

A világhírű amerikai Gastro D. nem egy egyszerű csillapító, hanem rendkívüli hatásokkal rendelkező gyógyszer, amely gyomor- és bélzavaroknál, valamint savtúltengés, görcsök, gyomrégés, felbőgésnél, felfúvódásnál, fejfájásnál, mindennemű emésztési zavaroknál nagyszerű hatást fejt ki. Orvosok ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

rendőrök nem tudtak rendet teremteni és ezért két zászlóalj katonaságot is kivezényeltek. A verekedők a rendőrséget is közrefogták és olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a katonaság parancsnokai fűzet vezényeltek. A sortűznek számos halálos áldozata van, de a hivatalos jelentés csak annyit közöl, hogy hatvanan súlyosan megsebesültek.

PALESTINÁBAN IS TOVÁBBTARTANAK A ZAVARGÁSOK — A HATÓSÁGOK HAZAK FELROBBANTÁSAVAL BÜNTETIK AZ ELEGEDETLENKEDŐ ARABOKAT

Jeruzsálemből jelentik: Az elmúlt éjszaka Ghaza közelében három bombát találtak a vasútvonalon. Tel-Avivban egy zavargó csoport a vágóhidra lövöldözött. Jeruzsálem külvárosában és Safedben szintén lövöldözések voltak. A hatóságok folytatják a terror elleni akciójukat. Nablusban hatvan arab házat átkutattak, hetef megtorló büntetésül felrobbantottak.

Pusztító vihar Olaszországban

Rómából jelentik: Olaszországban három nap óta heves vihar tombol. Róma mellett Palestínában három ház összedőlt, két ember meghalt, három megsebesült.

latva. Egészen jól ment. Egy gyerek azonban a „d” helyett mindig „b”-t hangoztatott. Hasztalan minden igyekezetem, azzal a gyermekkel nem tudtam boldogulni. A tanárok mogorván néztek engem is, a gyermeket is. Vége mindennek — gondoltam. Ezzel a gyermekkel a „d” betűt elbuktam.

Egy alacsonyabb termetű fürgé kis ember szólalt meg:

— Hagyja kollega úr, ez a gyermek kisse helyp.

Fellélegzettem. Meg voltam mentve. A tanári kar a II-ik képző osztályon is átengedett, sőt a gyakorlati tanítást „jó”-nak minősítette.

Következett a III-ik osztály. Itt dr. Babik kanonk tanár úrral, — akinek a lakásán kellett vizsgáznom — volt egy kis összeütközésem. Az irodalmat, az irodalomtörténetet és a stilszűkít tanította. Mikor azt hittem, hogy a legjobban felelek, megállt:

— Magát megbuktatom.
— Nem lehet, tanár úr!
— Maga szalmázik!
— De tudok, tanár úr.
— Szalmázik, ha mondom.... Mondja a „Zrínyiász”-t! Szerencsére egy darbig könyv nélkül tudtam.

— Beszéljen Kisfaludy Károlyról!

Mikor az élettörténetét elmondtam, kikiáltotta: „Mohács!”

„Hős véről pirosult gyásztér, sóhajtvá köszöntlek...” Babik tanár úr rám nézett, elkomorodott. Nem szolt semmit. Odament az íróállványhoz. Papírszeletre ráírta a jegyet:

— Nesze, itt van, vigyed az igazgató úrnak. Elég séges volt.

Mikor a IV-ik képzőből is letettem a vizsát, dr. Vincze Alajos igazgató úr, mint rendesen, fel-

invitált az irodába az eredményt megmondani:

— No, meg vagy? Nem buktál.

— Eredj hozd el a németből a jegyet dr.

Chautemps miniszterelnök intő szóval fordult a szocialisták uralomvágya ellen

Reménységét fejezte ki, hogy megoldást talál a spanyol ügyben

Párizsból jelentik: Chautemps miniszterelnök vasárnap avatta fel Chateaurouxban az új népházat és elnökölt a radikális-szocialista szövetség nyugati körzetének értekezletén. Az értekezlet befejezése után a miniszterelnök tiszteletére ebéd volt, amelyen Chautemps is felszólalt. Beszéde során hangoztatta, hogy a községi tanácsválasztások a legnagyobb rendben folytak le, ami bizonyítja a francia nép politikai érettségét és a demokrácia fegyelmezettségét. A választások hármass eredményt mutatnak ki:

1. nem történt eltolódás a szélsőségek felé;
2. a községi polgári pártok megtartották mandátumaikat;
3. a radikális szocialista párt lényegesen megerősödött.

A szocialista párttal kapcsolatban Chautemps kijelentette, hogy véleménye szerint a szocialista párt saját magával szemben követ el hibát, ha pusztán uralomvágyból szakítást idéz elő a többi baloldali párttal. Hangoztatta, hogy az ország belső rendje és nyugalma, valamint gazdasági és pénzügyi erőssége elengedhetetlen eleme a külső biztonságnak. A kormány továbbra is folytatja a békére irányuló külpolitikáját.

Chautemps ezután annak a reményének adott kifejezést, hogy végre a szerencsétlen spanyol ügyben is megoldást találnak. Hangoztatta Franciaország szoros együttműködését Angliával, ragaszkodását eddigi szövetségeseihez és egyezményeihez és kiemelte azt az őszinte rokonszenvet, amely Franciaországot a nagy amerikai köztársasághoz fűzi. Beszéde végén Chautemps hangoztatta, hogy

Franciaország el van szánva minden kö-

rülmények között megvédeni területi sérthetlenségét és érdekeit, de kész az őszinte közzeledésre minden nemzetel, mely tetteivel bebizonyítja, hogy becsüle-

Ifjúsági szervezetek országos gyűlése a Stojadinovics-kormány mellett

A miniszterelnök a horvát kérdés megoldásáról szólott a gyűlésen. A jugoszláv tartalékos tisztek a kormány ellen tüntettek

Belgrádból jelentik: A belgrádi sportstadionban vasárnap tartották a kormánypárti ifjúsági szervezetek a jugoszláv radikális közösségnek első országos nagygyűlését. A gyűlésen Stojadinovics miniszterelnök is felszólalt és utalt arra, hogy Jugoszlávia nemzetközi tekintélye sohasem volt olyan nagy, mint ma. A kormány külpolitikájának sikerült valamennyi szomszéd-állammal jószomszédi, sőt barátságos viszonyt teremteni. Jugoszlávia belső állami életének minden területén eddig soha nem tapasztalt fellendülés észlelhető. A jugoszláv radikális közösség nem ismer osztály-ellentéteket, vagy osztálykülönbségeket. Ez a közösség

síkraszáll az egységes állam és egységes nép eszméje mellett, de hajlandó számot vetni a történelmi érvényű he-

tesen eleget tesz nemzetközi kötelességének és tiszteletben tartja más népek szabadságát. Franciaország minden körülmények között a béke szolgálatában áll.

lyi érdekekkel is. Az ellenzéki pártok között nemrégiben létrejött megegyezés nem oldhatja meg a horvát kérdést.

Stojadinovics miniszterelnök további kijelentése szerint a jugoszláv kormány nem helyeselhet olyan akciót, melynek célja az, hogy a mostani alkotmányos rendet az alkotmánnyal ellenkező módon változtassa meg.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv tartalékos tisztek szövetsége vasárnap leplezte le azt a szobrot, mely Jugoszláviának Franciaország iránti háláját jelképezi. A szoborleplező ünnepe után fiatalemberekből álló csoport a főútvonalakon tüntetést rendezett a kormány ellen. A tüntetőket rendőrök szórták szét.

Böhm tanár úrtól.

Ezt dr Vincze igazgató ur olyan természetesen mondta, mintha csak egy csomag elhozataláról lett volna szó.

Annál jobban megrökönyödtem én, akinek a német mindig gyengéje volt.

— Hozzam el?... Hozzam el?... Ha az csak úgy menne?... El kezdem gondolkodni. Igaz, én tényleg az egész négyosztályú vizsgázásom alatt senkinek egy szót se feleltem a németből. De nem is volt róla szó.

Mindegy. Parancs, parancs. Elindultam dr Böhm tanár úr felkeresésére, aki kanonok volt. Meg is leltem a tanár urat. Az ajtó be volt csukva. Csengő nem volt. Kopogtattam. Nem szólt senki. Még jobban kopogtattam. Akkor sem szóltak. Dörömbölni kezdtem. Egy hang megszólalt:

- Ki az?
- En.
- Mit keresel?
- Vizsgázni jöttem.
- Miből?
- A németből.
- Hova való vagy?
- Székelyföldre.
- Mi a neved?
- Kiss András.
- Tudsz te németül?
- Tudok.

Felállt. Kinyitotta az ajtót. Gyönyörű plüsdíványos, fotelas termekbe nyíltak az ajtók, mi azonban a külső szobában maradtunk. Kérdezett: Asztal, szék, kályha, tükrök kerültek elé, persze névelőkkel ejtetve. Egyszer csak megállt:

- Megbuktál. Te nem tudsz semmit.
- De tanár úr kérem?...

Kérdezett tovább a tárgyakról s újra megszólalt:

- Még jobban megbuktál.
- De tanár úr kérem, én egy szegény fiú vagyok?

— Szegény vagy, az lehet, de nem tudsz semmit.

— Tanár úr kérem... Még egy pár kérdést kérek.

Megadta. A lóról és a szekérről kérdezett.

— Végleg megbuktál. Menj haza. Becsukom az ajtót.

— Nem volt mit tenni. Menni kellett leverten, csüggedten.

A tanítóképezde kapuja előtt négy fiatalember állt. Egyiket se ismertem. Uglátszik engem vártak. Megszólítottak:

— No levizsgáztál? Kollegék vagyunk. Mi is negyedévesek.

— Dehogyan vizsgáztam le! Megbuktam.

— No ne szomorodj el. Van még öt forintod?

Az egyházi kántornak kitűnő saját termésű veres bora van. Tudod, egri veres. Kimegyünk oda s holnap levizsgázol.

Nagyot néztem. Bolondok ezek a fiúk, vagy csak belőlem akarnak bolondot csinálni?

— Éppen annyi van, öt forint. Feleltem.

— Az elég. Még hazautazásra is marad neked. Megtartjuk a negyedéves felavatót.

— De mondom, hogy megbuktam.

— Az semmi. Egész biztosan levizsgázol. Mi garantáljuk.

— Ti garantáljátok?... Ti?... Hogyan?...

— Ne törődj vele. Majd megmondjuk odakint.

Kimentünk. A kántor háza domboldalon feküdt, remek lugasoktól körülvéve. Letelepédünk egyikbe, a legszebbikbe. És kértem a bort. Először egy litert, aztán még egyet: közben sonkát, kolbászt falatoztunk. Csúszott a bor. Jött a harmadik liter. A kántor is velünk volt. A fiúknak jókedvük kerekedett, énekelni kezdtek. — folyt a dal, folyt a bor. Nagyszerűen ment, hanem az én német vizsgámról egy szó sem esett. Megsokaltam:

— Halljátok fiúk? Hát az én német tanítással mi lesz?

— Az csekélység. Tudod a der, die, das-t?

— Tudom.

— No mondd el. Elmondtam: Der, des, dem, den. — Die, der den, die. — Das, des, dem, das.

— Most pedig ide hallgass! Ha az asztalt

kérdi, der-rel kezded, mert az himnemű. Ha a tükröt kérdi, die-vel kezded, mert az nőnemű. Ha a kályhát kérdi, das-szal kezdod, mert az semlegesnemű. Még több tárgyat neveztek meg s mindenik mellé oda írták, hogy melyik névelővel mondjam.

— Ennyi az egész.

— És a vizsgázás dr Böhm tanár úrnál?...

— Hallgass ide! Holnap reggel 5 órakor, de pontosan öt órakor! Megértetted? Kopogtatsz az ajtaján. Nem felel senki. Még egyszer kopogtatsz, végre dörömbölni fogsz, közben szüneteket tartva.

— Hova gondoltok olyat?... Reggel öt órakor? En?... dörömböljek egy olyan nagy úrnak az ajtaján, mint dr Böhm kanonok úr?...

— Ne törődj vele. Kapsz mindenféle címetek.

Ez így tart egy fél óráig, amíg felöltözik. Beenged és levizsgázol.

— Ugy-e így van, kántor úr?

A kántor is bölintett és szóval is megerősítette, hogy hajszára így van?

Reggel egy óra felé vetődöttünk haza. Ők az intézetbe, én a szomszédban levő lakásomra. Persze pityókosan. Kissé motoszkált a fejemben a reggel öt óra, de azért lefeküdtem s csakhamar el is aludtam. Valami erős dudaszóra ébredtem fel. A csordás túlkölt. Nézem az órát. Fél öt. Esz nélkül pattantam ki az ágyból, magamra hánytam a holmit, s uzsdi, rohantam Böhm nagyságos úr lakására. Még nem volt öt óra, már az ajtó előtt álltam. Megvártam míg a torony óra üti az ötöt. Ütötte. Elkezdtem a kopogtatást. Nem szólt senki. Ötször, hatszor kopogtattam. Senki. Dörömbölni kezdtem először gyengén, aztán hovatovább erősebben és erősebben. Végre egy komény érces hang:

— Ki az a szemtelen?

— Én vagyok, tanár úr.

— Mit keresel?

„Cselédotthon” ahová nyolc-tíz napra internálnak minden cselédet

A cseléd-tartó csak másodnap akad a cselédeleányra, aki csak jelentkezni men, de akit nem engednek a munkahelyére. — Miért kellett megszűnie a Katolikus Női Misszió cselédirodájának?

Nagytakarítást ígér a városi vezetőség?

Timişoara. Saját tud. Hosszú éveken át szép és erkölcsi színvonalon működő nővédelmi, főként cselédvédelmi munka folyt ebben a városban. A Katolikus Női Misszió teljesen kiépített, rendszeres munkát teljesített ezen a téren, kiváló s eléggé fel nem becslhető eredménnyel. S ez a munka népszerű is volt, hiszen a keresztény alapelvek szerint mindenkiben megbecsülték az embert, különbségeket nem ismertek és segítettek minden arra szoruló nőn. Finom lelkülettel, kedves közvetlenséggel dolgoztak a misszió tagjai. A vasúti misszió volt a munka első fázisa, amikor is télen-nyáron egy-egy nővér és világi hölgy vigyázott a perronon s a magánosan érkező leányokat mindjárt gondozása alá vette. A következő állomás: a szociális testvérek házában és felügyelete alatt működő Mária-leányotthon volt s végül ugyancsak a testvérek házában működött a cselédközvetítő. Micsoda élet volt ott! Cselédkereső „naccságok” és cseléddek meg más munkások, ha nem is tartózkodtak az otthonban, ott találkoztak; a cseléd-tartók s a cselédek úgy találtak egymásra, ahogy a szimpátia s a körülmények diktálták — s ezzel még nem volt vége a munkának. Külön leányegyletben foglalkoztak a faluról, sokszor messzi vidékről idezszakadt leányokkal, sőt egyébként is számon tartották őket. Akárhányszor megjelent a nővér a munkahelyen s amikor ünnepség vagy lelkigyakorlat volt, külön ki is kérték őket munkaadóktól.

Ezt a nagy és annyi lelkiséggel és lelkiismeretességgel végzett munkát egyszerűen derékbe törtek. Ma már nincsen vasúti misszió, nincsen Mária-leányotthon, sem missziós közvetítő.

Jelentkezni megy az új cseléd, de nem tér vissza...

Irtunk már annakidején erről. A város időközben maga állított fel cselédotthont és akadnak, akik a kis Mária-otthonban konkurenciát láttak. Feljelentések a városnál, a rendőrségnél, meg egymás, míg végül is megvonták a leányot-

- Vizsgáznai jöttem tanár úr.
- Hogy hívnak?
- Kis András.
- Megbuktál, te lókötd. Hogy mersz idejönni?
- Megtanultam, tanár úr.
- Mikor tanultad meg?
- Az éjjel, tanár úr.
- Te pusztai betyár. Rózsa Sándor cinkosai Piszkos lakatos inas. Gézengúz. Megtanultad?
- Igen, tanár úr.

Valami lépteket hallottam. Jött. Kinyitotta az ajtót. Pontosan az asztallal kezdette. Tehát „der” volt a névelő, azután a tükör és a kályha jött. Mikor a székéről is felelttem, odament az álló íróasztalhoz és úgy, mint a Babik tanár úr, a papírszelvényre ráírta: „elégsges”.

— Nesze, itt van, de ha még egyszer a szemem elé kerül, úgy megbuktatlak, hogy hason fogsz csúszni. Gézengúz. Lókötd! (Mint később megtudtam, soha senkit se buktatott meg.)

Tizenegy óra körül vittem fel a jegyet az irodába Vincze igazgató úrnak. Ott volt dr Kontra, a kiváló pedagógus tanár is. Amikor beléptem, rám néztek s cinikusan elmosolyodtak. Ugyalászik mindent tudtak. Mikor a jegyet odaadtam az igazgató úrnak, csak ennyit mondott:

— Jól van. Levizgáztál... S ismét elmosolyodott. A négy osztályról a bizonyítványokat elküldjük Pálffy plébános úrnak, hivatalosan.

A nemes lelkű dr Vincze Alajos igazgató úrnak, ki a földrajz, történelemnek is tanára volt, kezét akartam csokolni. Nem engedte. Áldást adott reám. Rohantam a vasúthoz. A fiúk is elvisszérték. Mikor a vonat fűtventett és elindult, ezt kiabálták utánam:

— Mikor jössz megint a németből vizgáznai?!

Nem került rá sor. A tanulmányaimat a budai Pedagógiumban folytattam... — de nem a németből.

hon egészségügyi engedélyét és bezárták a cselédközvetítőt is.

Mindez felelevenedik most, amikor az egy-magára maradt nagy városi cselédotthonnal kapcsolatosan panaszt panaszra hallani s amikor most már ezt a cselédotthont a városi vezetőség-nél is bepanaszolták. Gutu Simon ismert szabómester, volt városi tanácstag s az iparosmozgalmakból ismert polgár járt most a lapoknál és a polgármesteri hivatalnál. Mindenütt azt hangoztatja, hogy jogtalan és embertelen dolgok történnék a városi cselédotthonban és hogy ezeknek egyszer mégis véget kell vetni. Az történt, ugyanis, hogy Gutu Simon felesége cselédet fogadott fel s ezt elküldte a városi cselédotthonba, hogy magát bejelentse. Jelenleg ugyanis a cselédbejelentő is az otthonnal kapcsolatos, a bejelentéssel egyidejűleg pedig orvosi vizsgálatra kell állani. Gutuék cselédje elment és nem jött vissza. Elmúlt dél, majd a délután és a leány nem került elő. Gutu szabó erre keresésére indult. Hátha valami baja történt a városban, gondolta magában. De nem talált rá sehol. A vizsgálatot végző orvosnál is érdeklődött a leány felől, de nem sikerült megtudnia semmit. A rakóvetkező napon akadt reá végre a cselédeleányra: a cselédotthonban. Amikor ugyanis a leány jelentkezett, egyszerűen ott tartották és nem engedték ki többé. Ott volt a leány az egyik szobába nyolc-tíz másik leánytársával együtt internálva, akik, mikor hallották, hogy Gutu Simon „ki akarja szabadítani” a cselédjét, egyszerre nekiestek és rimánkodni, könyörögni kezdtek, hogy szabadítsa ki őket is. De más cseléd-tartókkal is találkozott, akik szintén a cseléd-jük után jöttek. Gutu állítása szerint — s ezt mások is megerősítik —, aki cselédeleány a cselédotthonbeliek előtt felbukkan, azt egyszerűen 8-10 napra beviszik az otthonba s onnan nem engedik ki. Valamelyes munkákat kell végezniük „előkészítik” őket a szolgálataira és elközvetítésükről szó sincsen a megszabott idő alatt. Hiába könyörögnek a leányok, hogy engedjék munkába őket: azért jöttek a városba, hogy keressenek, süket fülekre, sőt brutális bánásmódra találjanak. Azt mondják a leányok, hogy keresni jöttek a városba és nem — költséznai, mivelhogy a „fogás” ideje még pénzbe is kerül. Napi tizenöt le a ellátási díjs a amikor valaki cselédet kap a cselédotthontól, kötelezik, hogy a felmerült költségeket fizesse meg.

Hogyan kell „kiváltani” a leányokat?

— Egy ízben — jelentette ki Gutu szabómester — már „ki kellett váltanom” egyik cselédeleányomat kétszáznyolcvan leír! Furcsa dolog, nem akarok rossz hasonlattal élni, de voltak

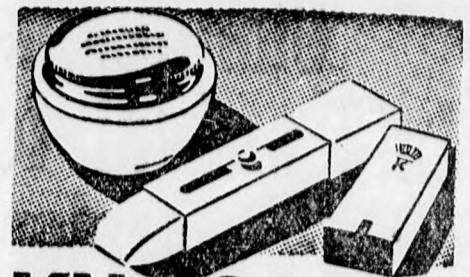
Es hol marad az emberi — méltóság? Az egyéni szabadság?

Rendszer ez, amelyről a városi vezetőség sem igen tudhat, legalábbis nem minden részletéről — mert nem tehetősebb fel, hogy felelősség mellett ilyen önkényeskedések lehetségesek. Az egész rendszer pedig egyenesen bántó, lealázó. Aztán azt is illenék tudni, hogy van még egyéni szabadság is, amelyet kinek-kinek az ország törvényi biztosítanak s végül azt is latba kell venni és honorálni, hogy nem szégyen a munka! Dícsendő és szép dolog, ha valaki munkát meg keresni és két keze tisztességes munkájával akarja fenntartani magát, a két keze tisztességes munkájának kijáró ellenértékéből kicsiny megtakarításhoz jutni, vagy odahaza az elaggott szülőket, a beteg édesanyját istápolni!

Próbálnának csak másvalakit a nyílt utcán egyszerűen megfogni s aztán ok nélkül és akarat ellenére 8-10 napra valahová internálni! Ki tűrné ezt más, mint a védtelen cselédeleány, akinek senkije nincs a városban.

Ha választott tanács volna!...

Lehet, hogy a cselédotthon alapszabályainak ferde magyarázatából erednek a bajok s a nyomokban keletkezett panaszok, amelyek hovatovább már általános jellegűek lettek — annyira bizonyos, hogy csodálkozni való, hogy éppen

KHASANA

a j a k r u z s

azonnal friss külsőt kölcsönöz és megszépíti arcát. Khasana ajkruzs nem szintelenedik el, — egy-szeri használat elegendő. A 6 különböző színárnyalat között minden hölgy megtalálja a típusának megfelelő ajkruzsot.

KHASANA

a r c p i r o s i t ó

csodálatos szépítőkrém, sápadt arcoknak rózsás, fiatalos, friss külsőt kölcsönöz. Vékony rétegben alkalmazva, Khasana-arcpirosító egész nap tart, anélkül, hogy elszintelenedne.

már ilyenféle „intézmények”, ahol a szerencsétlen leányokat egyre jobban berántottak költségek tekintetében... A mostani esetben aztán erősen felleptem, tiltakoztam s a tisztviselő csak arra hivatkozott, hogy ő tisztviselő s a vezetőség parancsait teljesíti. És kérte, hogy fizessék.

— Mindezek ellenére még fizessék?
— Evert a lány! — mondotta a tisztviselő.
— De ki parancsolta maguknak, hogy itt fogadják. Volt neki ennivalója nálam, a gazdájánál s szükségünk is volt rá, azért fogadtuk fel.

Izgalom, kiabálások — s ez napról-napra így megy a városi cselédotthonban. Az is megtörténik, hogy ha az utcán látnak az otthonbeliek cselédformájú lányt, ott kérdezik ki, van-e munkahelye s ha nincs, egyszerűen belekényszerítik ebbe a furcsa cselédotthonba. Ahol aztán kezdődik a nyolc-tíz napos karantén, a költségcsinálás s a leányok kétségbeesése, hogy mikül az idő és nem jutnak helyhez és keresethez.

városi intézmény engedi meg magának az effajta önkényeskedéseket. És annyi bizonyos: ha a városnak választott tanácsa volna, idáig nem jutottak volna a dolgok. A választott tanács tagok ezt nem tűrték volna s egyikük-másikuk csak utána-járt volna ezeknek a visszaéléseknek s már régg meginterpellálta volna a városi vezetőséget. Így azonban az állandó, kinevezett tanácsosok talán — elfoglaltságuknál és csekély számuknál fogva sem vehettek tudomást róla. Mindenesetre az egyik alpolgármester, aki Gutu Simon panaszát meghallgatta, kérte, hogy terjessze azt be írásban is és megígérte, hogy végére jár az ügynek.

S ahogy most így kirobbantak a dolgok, ismét eszünkbe jutottak azok a szép és szeretetteljes nővédelmi munkák, amelyet a szociális testvérek és a Katolikus Női Misszió hölgytagjai évek, sőt évtizedek folyamán annyira készséggel, emberszereettel végeztek. Fáj a szívünk, hogy ennek a munkának legalábbis jórészt abba kellett maradnia. Hiszen a városi cselédotthon is működhetnék, mellette, ettől függetlenül. A katolikus otthon ugyanis egészen kiemertű volt. De a szeretet a kis keretek között is nagyot produkált.

Schiff Béla

Angol előkészületek a kilenchtalmi értekezletre

Londonból jelentik: A lapok úgy tudják, hogy a brüsszeli kilenchtalmi értekezletre az angol delegációt lord Halifax vezeti. Eden ugyanis a spanyol kérdés miatt nem hagyhatja el Londont. Azonkívül kedden kezdődik az alsóház ülése is és a spanyol ügy előreláthatólag heves vitája igénybeveszi Edent.

Az angol közmunkaügyi miniszter látogatása Budapesten

November második felében az angol külügyi hivatal vezető államtitkára háromtagú kísérettel érkezik a magyar fővárosba.

Budapestről jelentik: A „Reggeli Ujság” jelentése szerint Sir Philipp Sassoon angol közmunkaügyi miniszter szombat délutántól vasárnap délutánig a magyar fővárosban tartózkodott. A lap szerint a budapesti tartózkodást nagymértékben az európai politika homlokterébe helyezi az a körülmény, hogy a két hét leforgása alatt ő már a második angol kormányfőférfi, aki ellátogatott a magyar fővárosba. Előtte Leith-Ross, a Chamberlain-kormány pénzügyi tanácsadója járt Budapesten. Sassoon 24 órással budapesti tartózkodása alatt megbeszélést is folytatott, de hogy kivel, vagy kikkel, azt a lap nem említi. A lap úgy tudja, hogy a miniszter, aki Edennek bizalmas barátja, Bécsben is folytat megbeszéléseket. Sassoon elutazása után elterjedt az a hír is, hogy Eden helyettese, Sir Robert Wansittard, az angol külügyi hivatal vezetője november második hetében háromtagú kísérettel Budapestre utazik és több napot tölt a magyar fővárosban. Bár ez az utazás is magánjellegű lesz, annak rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak.

A FINN KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER LELKES FOGADTATÁSA SZEGEDEN.

Szegedről jelentik: Vasárnap Szegedre érkezett Uno Hannula finn közoktatásügyi miniszter és felesége, akiket Imecs főispán és Pálffy polgármester köszöntő szavai után Csekey professor finn nyelven üdvözölt. A szegedi kulturintézményeket járta sorra Hannula, akit Geley rektor tiszorán látott vendégül. A Városi Színházban tombolya köszöntötte a közönség a finn vendégeket. A miniszter itt magyar nyelven mondott beszédet. A vendégek megnézték a Hősök Kapuját, megkoszorúzták a honvédszobrokat, a fogadalmi templomba is ellátogattak és koszorút tettek Klebelsberg Kunó sírjára. Délben Glattfelder püspök látta vendégül a minisztert és Hóman magyar kultuszminisztert. Hannula egy tanyai iskolát is meglátogatott.

Kataloniában csoportosítják a vörös Spanyolország végső ellenállását

Több órai tanácskozás folyt le a barcelonai és valenciai vezetők között. Kémfogdosás a katalán fővárosban

Valenciából jelentik: Companys katalán kormányelnök és Negrin valenciai miniszterelnök között szombat este háromórás tanácskozás folyt le. A tanácskozáson mindkét részről több miniszter és képviselő is jelen volt. A megbeszélésekről kiadott közlemény hangoztatja, hogy a valenciai és barcelonai vezető személyiségek tanácskozásán az az egyöntetű elhatározás jutott kifejezésre, hogy minden erejüket a közös cél elérésére, a háború győzelmes befejezésére fordítják. Katalonia el van szánva, hogy ebben a munkában továbbra is nagyfontosságú szerepet töltsön. Tiszteletben tartják és biztosítják Katalonia önkormányzatát. A közlemény a továbbiakban hangoztatja,

hogy a két államférfi tanácskozásán megvitatják a két kormány közös eljárásának módjait, hogy az együttműködést mennél szorosabbra fűzve, elérhető legyen a legfontosabb közös cél: a győzelem.

AZ EGYESÜLT MARXISTÁK A KATALONIAI KORMÁNY ELLEN.

(Barcelona.) Barcelonában messzeágazó kémszervezetet léptettek le, mely behálózta a közvárosi területet, főleg Kataloniát. A kémszervezetnek célja a katonai intézmények és házak felrobbantása. A szervezet merényletek sorozatát készítette elő a kormány tagjai és a milícia vezetői ellen. A szervezet legfontosabb sejtje az egyesült marxista munkáspárt tagjaiból került ki.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTASBOL SEM

ARAGAZ

Angol-japán összelűzés a sanghaji nemzetközi negyed határán

Japán repülő ép lövöldözte az angol katonai állásokat, az angolok visszalüzeltek. A canterburi érsek japánellenes mozgalma miatt szakadás készül az anglikánok között.

Sanghainál jelentik: A nemzetközi negyed határán egy japán repülőgéppuskatűz zúdított az angol katonai állásokra. Az incidenssel kapcsolatban a sanghaji angol főhadiszálláson kijelentették, hogy az angol csapatok géppuskával viszonozták a japán repülőgéppuskatűzét. Sanghaji angol katonai körökben az incidenst komolyan tartják.

Sanghainál jelentik: A harmadik japán flotta parancsnoka és a japán konzul a legmélyebb sajnálkozását fejezte ki a nemzetközi negyed határánál történt incidens miatt. Hangoztatták, hogy a japán repülőgéppuskatűz az angol állásokat kínai állásoknak nézte.

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése szerint a canterbury érsek által támogatott angol japánellenes magatartás miatt a japán anglikán egyház tagjai elhatározták, hogy elszakadnak az angliai anglikán egyháztól.

Angol leltár a sanghaji nemzetközi negyed határán lefolyt repülő-támadásról. A japán haderő főparancsnoka sajnálkozását fejezte ki

Londonból jelentik: Angliában nagy felháborodást keltett az újabb Sanghaji japán támadás, melynek során japán repülők megölték MacGowen angol katonát, aki Sanghaji délnyugati határán lévő angol őrálláson teljesített őrszolgálatot. A támadás részleteiről a következőket jelentik:

A japán repülők előbb a Keswick uton sétalovaglást végző angol társaságot támadták meg. A társaságnak két nőtagja is volt. A repülők egész alacsonyra szálltak és gépfegyverrel tüzeltek a társaságra, amelynek tagjai leugráltak lovaikról és a közeli kínai temető sírkövei között kerestek menedéket, majd az angol őrállomásra menekültek. Az egyik japán

A japán anglikán egyház vezetői ez ügyben Tokióban ülést tartottak. Végleges döntést azonban csak akkor hoznak, ha majd ismertté válik a canterbury érsek válasza a hozzá küldött meghívásra, melyben a japánellenes mozgalom kezdeményezői a főpapot felkérték a londoni Albert Hallban tartandó japánellenes nagygyűlés elnökségére.

JAPAN REPÜLŐGÉPEK BOMBÁZASAI KANTON-KALOUN KÖZÜTT ÉS HANKAU ELLEN.

Sanghainál jelentik: Nyolc japán repülőgépp bombázta a Kanton-tól Kalounba vezető vasútvonal angol területre eső részét.

A Domei jelentése szerint japán repülőgépek vasárnap reggel támadást intéztek Hankau ellen. Lelőttek három kínai repülőgépet, majd a repülőtéren elpusztítottak több repülőgépszint és repülőgépet.

repülőgépp egész alacsonyra, százlábnyira szállt, úgyhogy

láttni lehetett a pilóta arcát is és az angol őrállást vette tűz alá. MacGowent hat golyó találta és azonnal holtan esett össze.

Az angol társaság tagjai sértetlenek maradtak. A japánok ezután még két angol őrállomásra lövöldöztek és miután az angolok gépfegyvertűz alá vették őket, elrepültek. Ezt a területet messzire látható jelek és drótsövények védik és teszik felismerhetővé a repülőgépek számára is.

A sanghaji angol haderő főparancsnoka és angol főkonzul elhatározták, hogy légelhárító gégyükkel látják el az őrállomást. Az esetről részletes jelentést küldtek az angol hadügyminisztériumnak és a külügyminisztériumnak, újabb utasítást kérve. Fokozza az angolok felháborodását, hogy Hasegeva altengernagy, a sanghaji japán haderő főparancsnoka Little angol tengernagy előtt és Okamoto japán főkonzul Philipps angol főkonzul előtt sajnálkozását fejezte ki a „baleset” felett. Ezzel a japán szólamóddal igyekeznek elhárítani a japán kormányról a felelősséget. Az angol tengernagy és főkonzul erőlyes tiltakozást jelentettek be a japán tengernagnál és főkonzulnál. Hivatalos japán körök kijelentették, hogy az esetet Tokió elé-utalják és vizsgálatot indítanak. A Reuter jelentése szerint a sanghaji angol főparancsnok megállapította, hogy a japán repülők két ízben minden kétséget kizáróan az angol őrállomást vették célba.

HADBIRÓI ELJÁRÁS A JAPAN REPÜLŐK ELLEN.

Sanghainál jelentik: A harmadik japán hajóraj parancsnoka rendeletére hadbírótság elé állítják azokat a japán repülőket, akik támadást intéztek a nemzetközi negyed határán lévő angol őrállomásra.

Mire tanít bennünket a Jézusfaragó ember?

(Nyirő József színüvének etikai méltatása)

Írta: Dr Léber János

Hirtelenében nem tudnám megmondani, mi tetszett leginkább és mi ragadott meg jobban Nyirő József drámájában: a *Jézusfaragó ember*-ben, a szokatlan, színpadokon eddig még alig látott megfogása és feltalálása a témának, vagy az a merészség, ahogy a szerző ki mert állani népe, hite, vallása, legszentebb szociális meggyőződése mellett? ... Az erő és keménység-e, mely alakjainak rejtett energiaforrásából sugárzik vagy az a végtelen finom, az érzelmei aranyzálaival milliószor átszőtt költészetfátyol-e, mely a zord cselekvések merész szögleteit befűdi és a darab nyilvánvaló hézagait átlengi? Nem tudom és nem is kutatom. Az előadás után napok múlva is csak átadom magam annak az édes, izes hangulatnak, melyet a darab látása és meghallgatása váltott ki belőlem. Így van vele minden ismerősöm. Százszor is megesküsznek rá, hogy hosszú évek óta ennél szebb, egészségesebb, tartalmasabb, *felemelőbb* darabot nem láttak az ország első színpadján, pedig ott a világirodalom és a magyarság legnagyobb értékei adnak egymásnak találkozót.

Az első előadás óta minden este telt ház gyönyörködik végig a darabot és ha a Nemzeti Színház programja bírná, — akár félévig is játszhatnák egyfolytában, mint néhány év előtt lelki rokonát: az *Úr katonáit*.

Jól esik tudni, látni, érezni azt, hogy ilyen sikert ért el ez a darab. Nyirő József: *Jézusfaragó ember*-e. A mi darabunk. A keresztény, dolgozó Kismagyarok darabja. Határokon innen és határokon túl.

Az irodalomkritika ugyan azt írta róla, hogy szerkezetbeli hiányosságai vannak: megérzik rajta a kezdő drámaíró színpadtechnikai járatlansága. Minket azonban ez a kifogás nem érdekelt. Mi ezzel szemben inkább azt kérdezzük: *micsoda szépségnek, erőnek kell rejlenie ebben a színműben, ha ennek dacára a legkényesebb igényeket is maradéktalanul ki tudja elégíteni?* És ez talán mégiscsak fontosabb, mint a szerkezet és a forma!

Az irodalomkritikusok hibáznak, amikor a régi iskolák dogmatikájához mereven ragaszkodnak és minden egyes esetben ennek kánonjaival mérik le az alkotás értékét. Véleményünk szerint a mű *jóhatása* is lehet döntő tényezője és meghatározója az értéknek. Ha tisztában, nemesebben, emelkedettebben hagyjuk

el a színházat, mint ahogy odamentünk és közben nem unatkoztunk, hanem gyönyörködünk, akkor remekművel állunk szemben, még akkor is, ha nem is illenek rá minden tekintetben iskolai ismereteinek szabályai.

Ember még nem *ismerte* úgy a népet, mint Nyirő a székeleyeket. Szeretni is kevesen szerették jobban, szebben, okosabban nála. Minden szava dicsér, emel, nevel, erősít és bátorít. *Aki egyszer megtanult Nyirő szemével látni: az előtt sohasem lesz sötét a világ. Aki egyszer megtanult Nyirő szívével szeretni: abban sohasem apadnak el a jószág forrásai és akik egyszer megtanultak Nyirő akaratával akarni: azok előtt nincsenek lezárva az életlehetőségek sorompói.* „Nincs annyi földed, — mondja Údó Márton a darabban. — amennyire könnyeid lehullhatnának és mégis legkedvesebb teremtménye vagy te az Istennek.” *Olyan gondolkodásmód, hit, világnézet ez, mely előtt megsejyenyülve hullnak a porba korunk legdivatosabb politikai, szociális hitvallásai!* Ettől olyan gyertyaegyesek, szálfakeresek a havasok székei, mint a végtelen erdők fenyevei! ... Semmi vihar meg nem tépheti, le nem döntheti őket, csupán csak a halál.

A szociális nyomornak legsötétebb színei komorlanak a darab egyes jeleneteiben. Más és más hatással. Ajnádi Ferencet, a szobrászt felőrlik, megvadítják, elcsúfítják. Nincs egy szép szava, egy egészséges gondolata. *Lelke torz tükrén keresztül mindent rosszul lát. Még a világ Megváltóját is. Szíve legtisztább érzelmei is gondolatméreggel telítődve bugyborékolnak ki a száján, ha gyermekeinek sanyarú sorsa felnyitja agyában a keserűség özönvizének zsilipjeit.*

Vele szemben áll a havasok népe. A favágó széke. Sokszor talán nehezebb sorsban, súlyosabb gondban, irgalmatlanabb keresztiek alatt. De áll! És él! *Mert minden életrezdülésnek tudja célját. „Érted Feleségem! ... Érted kicsike fiam ... Érted kised Jézusom! ...”*

Milyen szörnyű ellentét ez. És egyben milyen tanulságos. Egy töről szakadt, egy emlőn nevelkedett mind a két ember. De míg az egyik elvált a talajtól és száradni kezdett, a másik bentmaradt az őstelevényben és megmaradt egyenesnek, erősnek, viharállóan egész embernek.

Mi ez az őstelevény? ... *Az a tudat alatti élet, melynek örök forrásai Istenig nyulnak vissza. A hit és a vallásosság. „Isten tenyerében hordozza az embert”. — ez ennek az életnek hitvallása. Hogy is mondja Údó Márton a haldokló favágó széke mellett? „Ebben az órában az Uristennek nincs fontosabb gondja, mint Eltes Dávid lelkével foglalkozni.”*

Isten és az ember személyes viszonyát ennél szebben, igazabban, észbe- és szívbemarkolóbban nem fejezte még ki senki. Milyen mély, milyen igaz, milyen gyermeki és rendíthetetlen ez a hit és minden naivsága mellett is milyen szép teljes. Istennek tetsző ez a vallásosság! ... De sokat tanulhat belőle a városi ember! Még a legiámborabbja is. Tudós teológusok nem látják sokszor olyan tisztán az élet nagy kérdéseit, mint ezek az egyszerű favágó emberek.

Milyen természetes ezek szemében például a halál! Izent az Isten: menni kell! *Nem a tény a fontos nekik, hogy menni kell, hanem az, hogy „hogyan.”* Megborzonganak még csak

* *Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok a régebbi nyelvi, természetes „Ferenc József” keserűviznek nyelvi, természetes adagokban való használatát által is igen könnyű és hig ürülést, ugyiszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Kérdezze meg orvosát.*

a gondolatára is annak, hogy „felkészületlenül” érkezhetik valaki, a „nagy kapuhoz.”

A kényes városi ember azt mondja rájuk, hogy vadak embertelenek, amikor a haldoklóval nyíltan beszélnek az elválásról. A mi világunkban valóban ez nem szokás. Mi ámitjuk, megcsaljuk a beteget. Hát nem igazabb ember nálunk Údó János? ... És nincs-e mély bölcsesség abban, amit mond, hogy „a haldoklónak tudnia kell: mi vár rá, hogy elkészülhessen a nagy útra és rendbehozassa számadásait az Uristennel.”

A hitnek mily csodálatos ereje él ezekben az emberekben. Eltes Dávid halálos betegen is levánszorog a hegyről, csak hogy meggyónhassék. És teszi mindezt azzal a megrendítő komolysággal s írja mindezt Nyirő azzal a meggyőződéssel, — mely minden prédikációnál szebben szól és hatásosabban bizonyít a gyónás szentségének fonséges ereje és értéke mellett.

És a penitencia! Micsoda riadalmat kelt, amikor a haldokló kétségbeesett erőfeszítéssel próbálja elimádkozni a három Miatyánkot, de már nem bírja és a körülállók közül egyik se tudja helyette elmondani, mert nem ismerik a Miatyánk szövegét. Az Ó imádságuk a munka és az élet. A zord hegyek között senki se tanította meg őket *szavak szerint* is imádkozni.

A világirodalom egyik gyöngyszeme lesz mindenkor a darabnak az a jelenete, amikor a fiatal székegy legény lerohan a hegyről a faluba, a paphoz, hogy megtanulja az imádságot és feljöve — még a halál előtt — elmondhassa a haldokló helyett. Vetekszik vele erőben és szépségben Ártó Mihálynak, — a haldokló halálos ellenségének, — mindent elfeledő és mindent megbocsátó áldozata: „Eredj Dávid békecséjében... A penitenciára ne legyen gondod. ... Mielőtt az Uristen elé érsz, — már ott lesz a három Miatyánk is...”

Hát lehet-e ennél szebben, igazabban élni, érezni és szeretni? És lehet-e ezt érthetőbben, világosabban, egyszerűbben kifejezni?!

Lehet, hogy sok babonás vonás is van ebben a vallásosságban. Akadnak talán, akik megbotráncolnak a hit kifejezésének egyes zordabb vagy torzabb formáján. En azonban nem tehetek róla: *nekem mégis csak jobban tetszik „az üdvözölt lélekkel áldomást tartó Isten” hite, magunkbafogadása és átélése, mint a vallás-szavakon túlsokat rágódó, de a belső lényegét megkerülő és elsikkasztó irástudók és farizeusok szemforgató ájtatossága.*

A mai világban, amikor két halálos veszedelem fenyegeti pusztulással a lelki kultúrát 2000 éves termékeit: a hitetlenség és a szociális nyomorban vadállattá torzuló ember, — csak hálásak lehetünk Nyirőnek, hogy *életek példáján mutatja meg azt, miszerint a legjellettebb embernek nincs oka a boldogtalanságra, hiszen a szerető, szelid Krisztus őt is az életnek váltotta meg és nem a halálnak.* Nem ennek és főleg nem csak ennek az életnek, amit itt a földön élünk, hanem annak a másíknak, ahová olyan nyugodtan és megigazulva tér meg Eltes Dávid, minthacsak Szeradából Vásárhelyre menne.

Ha az író annyi köszönet illeti, amennyit a darabja ér és ha a darab annyi értéket képvisel, amennyi jót, szépet és nemeset fel tud kelteni, ki tud termelni az emberben, akkor a keresztény magyar társadalom hosszú időn keresztül sem tudja teljesen leróni köszönetét a Jézusfaragó ember szerzőjével szemben.

ASZODI Sas-palota

DETAIL	kiszámlálásnak is	ENGROS	árak:
Valódi banati GG, finom liszt kg.		10	10 lei
Gyönyörű japán rizs kg.		28	28 "
Hőfőhár feles dióbél kg.		40	40 "
Elsőrendű pörkölt kávé negyed kg.		40	40 "
Prima gyógyméz kg.		32	32 "
Finom főzelék konzerv dobozos kg. 6 és 8		34	34 "
Friss kószorus füge érkezeit kg.		40 és 60	40 és 60 "
1 doboz szardínia		16-50	16-50 "
1 doboz Róbert szardínia		18	18 "
1 nagy doboz szardínia		24	24 "
10 dkg 11ptói turó		5	5 "
1 doboz valódi Lica sajt		13	13 "
1 kg. I-a Tunch massa csokoládé		100	100 "
Negyed kg. teavaj		18	18 "
10 dkg. Cascaval sajt		5, 6 és 7	5, 6 és 7 "
10 dkg. svájci emmentáli		8	8 "

Mindszentre gyertyák olcsó gyári árban
Az itt fel nem sorolt fűszerárak, sajtok, csomagárak, halak, csokoládék. — Bármily kis vásárlásnál is angró árakat számolunk.
Friss banán és füge érkezett!

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldalon. Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 26 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adnak vissza.
Csakis választhatólagos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk déli, délnyugati szél, változó felhőzet, zápor, zivatar, a hőmérséklet változatosan.

HIREK A SZENTATYÁRÓL. Saját tud. A Szentatya Castel Gandolfóból való visszatérése után megtekintte a Szent Péter-tér előtt nyitott új széles utat, amelynek munkálatairól már több ízben tájékoztattuk olvasóinkat. Róma volt kormányzója, Bottai, az új térrészről művészi kivitelt, miniatúrát mintát készített, amelyet a tér munkálatait nagy érdeklődéssel kísérő papa elismeréssel tüntetett ki. — A Vatikánban újra megkezdődnek a magánkihallgatások. A Szentatya most fogadja kihallgatáson a kongregációk bíboros-elnökeit és titkárait Castel Gandolfóban, majd később a Vatikánban. Ezek a kihallgatások is — orvosi tanácsra — rövidebbek lesznek, noha, dacára a Szentatya magas korának, egészségi állapota mégis örvendetesen megjavult. — Pacelli bíboros-államtitkár október 28-án újra kezébe veszi az egyházpolitikai ügyek vezetését. — A Szentatya a szokásos karácsonyi szövegében valószínűleg foglalkozni fog az Egyház helyzetével az európai és más államokban különös tekintettel a növekvő háborús veszélyre. Ugyanakkor általános tájékoztatót is ad az egyházi helyzetről.

UJABB NÉGY LETARTÓZTATÁS A SZÖVETKEZETI BANKNAL TÖRTÉNT SIKKASZTÁS ÜGYÉBEN. Timisoara. Saját tud. Több ízben foglalkoztunk már a Banca Federala, a timis-torontali szövetkezeti banknál történt sikkasztással és visszaélésekkel. Bobeanu Constantin igazgatót és Rampu János könyvelőt le is tartóztatták. Giovacchi vizsgálóbíró most 4 újabb meglepő letartóztatást eszközölt. Az ügyészség ugyanis javaslatot tett Steiner Rezső, Filt cipőgyári igazgató, valamint hat szövetkezeti felügyelő letartóztatására. A vizsgálóbíró Steiner igazgatót, Sache Laria Octavian, Carp Zamfil és Tichinescu bucuresti illetőségű szövetkezeti felügyelőket őrizetbe is vettette és beszállították őket az ügyészségi fogházba. Steiner Rezső annakidején kétféle leles magánjellegű kölcsönt vett fel a szövetkeztől, igen kedvező kamattal mellette és más különböző kedvezményeket is élvezett. A vád szerint Steinernek tudomása volt a visszaélésekről. A három letartóztatott szövetkezeti felügyelőt azzal vádolják, hogy nem gyakoroltak kellő ellenőrzést, azonkívül Steinerrel a kölcsönnyújtásból kifolyólag bizonyos ajándékokat követeltek és készpénzen kívül cipőszállításokat is kaptak. A vizsgálóbíró még nem döntött Badatlan, Costescu és Calmac szövetkezeti felügyelő ügyében, akik ellen az ügyészség szintén letartóztatási javaslatot tett. Rampu János könyvelőt, aki 14 napig őrségsztrájkolt, átszállították a kórházba. A törvényszék vádтанácsa a napokban foglalkozik a letartóztatásban lévő ügyével.

Mindenszentre olcsó gyertyát a

„CUBA“ cégnél

vasároljon, 1/4 kgr. 12 lei.

Oradea, Str. Avram Iancu 10. Tel. 6-40.

* Öregemberek betegségeinél és neuraszténások bajainál, kiváltképp, ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állanak összefüggésben, akkor reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz sokszor igazi jótétemény! Kérdezze meg orvosát.

GYÖRGY GÖRÜG KIRÁLY UTAZÁSA NYUGATEURÓPÁBAN. Athénből jelentik: Félhivatalosan jelentik, hogy György király 29-én Nyugat-Európába utazik. Rómába, Párizsba és Londonba látogat el s érintkezésbe lép az illető államok fejeivel és vezetőivel.

Nem férnek be a kisebbségi tanoncok az iskolába. Targu-Mures. Saját tud. Sulyos helyzetbe sodorja a város iparostanoncát a tanonciskola igazgatóságának legújabb intézkedése. Az igazgatóság ugyanis, arra való hivatkozással, hogy az iskola befogadó képessége kicsi, nem veszi fel az iskolába csak a többségi tanoncokat. Már pedig a törvény szerint azt az iparos tanuló, aki a tanonciskolát nem látogatja rendszeresen, nem szabadíthatják fel és nem kaphat munkakönyvet. Targu-Muresen most 500 kisebbségi iparostanoncot fenyegeti ez a veszély. Az iparos egyesületek vezetői a Munkakamarát kérik fel a helyzet orvoslására. Ha ez a lépésük eredménytelen lesz, úgy kénytelenek lesznek a törvényben biztosított joguk szerint maguk kezükbe venni a tanoncok oktatását.

Dr. Sarkadi Lajos halála. Az oradeai Kereskedelmi és Iparkamara régi vezérgárdája lassanként kidől az előkés a kereskedelmünkért küzdők sorából. Elsőnek Huzella Gyula királyi tanácsos, a Kamara ritka képzettségű elnöke halt meg, aztán Tokaji Oláh Béla, a nagytehetségű főtitkár és most dr. Sarkadi Lajos nyugalmazott kamarai főtitkár, akit hosszú betegeskedés után 76 éves korában, vasárnap délelben váltott meg szenvedéseitől a halál. Dr. Sarkadi Lajos tevékeny, agilis, nagyképzettségű férfi volt, irodalommal is foglalkozott s egy verseskötete is megjelent. Felesége, leánya, Stark Hermann Károlyné, fia Elek, unokái, testvérei és kiterjedt előkelő rokonsága gyászolja Sarkadi Lajost, akit hétfőn délután fél 4 órakor temettek el nagy részvét mellett.

Kedves Zsuzsi!

Te vagy a legedesebb és a legönzetlenebb barátom. Ezentul csak azt teszem, amit te tanácsolsz. Neked köszönhetem, hogy arcébőrom visszanyerte hamvát, bársenyos szépségét és teintem az arisztokrata hölgyek megjelenésére emlékeztet.

Naponta használom a kitűnő Dr. Földes-féle Margit krémet, mely az évtizedes tudományos biológiai kutatásokra felépített legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

Használd továbbra te is. Ölel Margit.

Egy sportember öngyilkossági tragédiája. Oradea. Saját tud. Vasárnap délelött féltizenegy órakor nővérének, Paulik Jánosnának Franklin Benjamin-utca 17. szám alatti lakásán revolverrel mellbelőtte magát Vancu Péter, ismert sportember és futballbíró. A Közjegyzői Kamara titkára a golyó a szív felett a tüdőn hatolt keresztül. Vancu Pétert a mentők életveszélyes állapotban szállították a kórházba. Vancu családí okok miatt követte el megfontolatlan tettét.

* Minden nőnek kívánsága a friss, fiatalos arcszín. Khasana ajak és arcpirosító felülmúlhatatlan szépitőszert, amely elősegíti az arc varázslatosan szép kinézését.

Rejtélyes gyilkosság Oradeán

Titokzatos körülmények között meggyilkoltak egy gyógyszerészegedet

Oradea. Saját tud. Még talán le sem zárta a rendőrség a krumpilföldi és a Nilgesz-telepi gyilkosságok iratszomóit és máris újabb gyilkosság történt a városban. Vasárnap, a délelötti órákban percek alatt elterjedt az a hír, hogy Tóth István gyógyszerészegedet, az Oroczlón gyógyszerészter alkalmazottját, Xenopol-utca 12. sz. alatti lakásán fejcsapásokkal meggyilkolták. A gyilkosságot a gyógyszerészter laboránsa fejezte fel, akit azért küldtek Tóth István után, mert szombat délelött óta nem ment be a gyógyszerészterbe. A laboráns szombaton kétszer is kereste, kopogtatott lakása ablakán, de választ nem kapott. Vasárnap reggel azután rosszat sejtve, felmászott az ablakpárkányra és betekintett a gyógyszerészeged lakásába. A következő pillanatban rémülten tántorodott le, mert borzalmas látvány tárult eléje: Tóth István hatalmas vértócsában, összezuromt fejjel holtan feküdt a szoba padozatán, míg mellette egy városi fejcsapókorral látszólag. Ertesítették a legközelebbi rendőrszemet, majd a gyógyszerészterből telefonáltak a központi rendőrségnek, ahonnan néhány perc múlva kiszállott a helyszínre a bizottság Cherebetin kapitány vezetése alatt. A rendőrség emberei az első percekben meggyőződtek arról, hogy a gyilkos nem rablási szándékból ütötte le

Feljegyzések

A román-magyar közeledésnek kérdésével az Universul is foglalkozik, az utóbbi időben szinte mindennap. Még pedig elég eredeti módon.

Egyik közelebbi számában például parruzamot vont a romániai magyar és a magyarországi román kisebbség helyzete között.

Azt állítja, hogy vannak iskolák Magyarországon, hol az ottani rendelkezések szerint román tanítóknak kellene működnie, de magyarok vannak alkalmazásban, a fizetést azonban mégis a román lakosság adja. Az egyik közelebbben — írja tovább — hol 500 román gyermek van beiratkozva, megtörténhetik az, hogy csupán heti négy órában tanítják a román nyelvet. A további vádpontok: tilos a román tankönyvek behozatala Romániából; a román templomok egy része be van zárva, mert a papok 1919-ben átjöttek Romániába; az orthodox templomokban ugyan románul folyik az istentisztelet, az unitus papokra azonban nyomást gyakorolnak még akkor is, ha nem valamennyi hívőjük beszél magyarul; azok az ifjak, akik nem vesznek részt az ottani premilitar gyakorlatokon, pénzbüntetéseket kapnak, ha pedig nem fizetnek, le kell ülnök a pénzbüntetés; ismeretlen fogalom az állami iskolákban a párhuzamos román székely s mind ezeken felül minden megtörténik, hogy a románok elveszítsék nemzetiségüket.

Mindezeket szerfölött megbotránkozik az Universul cikkírója és s megbájlítja azzal azt a teljes iskolai és politikai szabadságot, melyet a magyar kisebbségi nemzet Romániában élvez... Végül pedig felkiált: miképpen követelhet a magyar külpolitika még többet az erdélyi magyarság számára, amikor azt sem adja meg a túlnani románoknak, amit mi itt zavartalanul élvezünk.

Furcsa mérleg ez, kérem. Az egyik oldalán a felsorolás szerint 15 elszórt község áll, a határok mentén. A második 1500-nál több olyan helyiség, melyben a magyar lakosság eléri a 300 lelket. Ezek között pedig vannak nagy városok 50.000 főt meghaladó magyar népességgel, százasok kultúrcentrumok és zárt törzsi települések, mint a székelyeké.

Az sem szerepel azonban e mérlegben, hogy ezekben a falvakban románul tanító felekezeti iskolák vannak, melyek éppen úgy megkapják az államsegélyt — a tanítók fizetésének mintegy 80-90 százalékát — mint azelőtt.

Nem ismerjük a magyarországi románság helyzetét. Erről a kérdésről csodálatosképpen csak a legutóbbi időkben olvastunk bizonyos dolgokat a román sajtóban. Azonban kiindulási alapul láttatnunk és tájékozatlanul is elfogadjuk és vállaljuk azt a helyzetet a magunk számára, melyben a határokon túli románok Magyarországon vannak. (Skin.)

Felakasztotta magát egy bérkocsis. Oradea.

Saját tud. Vasárnap reggel a Plugariilor-utca 7. szám alatti ház udvarán levő istálló padlásán felakasztotta magát Judea Joan 33 éves bérkocsis. Az öngyilkos bérkocsis nem hagyott hátra semmiféle bucsulevelet, a házbeliek kijelentése szerint valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt dobta el magától az életet.

áldozatát, mert 20 ezer lei készpénzt és érték tárgyait érintetlenül találták. A holttestet megvizsgálva, megállapították, hogy a gyilkos borotválkozás közben, hátulról tamadta meg a különben hatalmas atléta természetű, 39 éves gyógyszerészegedet és a halált okozó csapásokat a balta fokával mérte a szerencsétlen ember fejére. Különben — amint a rendőrségi orvos megállapította — már az első csapás halálos volt.

A rendőrség teljes erővel hozzáfogott a nyomozáshoz és legelőször Tóth kosztadonójt, Szilágyi Péternét hallgatta ki. Szilágyiné értékes adatokat adott a rendőrség kezébe. Így, tőle tudták meg, hogy Tóth elváltan élt második feleségétől és hogy állandóan barátókat tartott.

A gyógyszerészegedet a környék donzsuanjának ismerték és sűrűn látogatták a minden rangú és rendű nők és a rendőrségnek az a feltevése, hogy a szerencsétlen gyógyszerészegedet szerelemféltésből gyilkolta meg valamelyik barátója. A balta, amivel a kegyetlen gyilkosságot elkövették Tóth István tulajdonát képezte. Szilágyinét és az udvarban lakó Csillag nevű férfit egyébként őrizetbe is vették. Szilágyiné lakásán házkutatást is tartottak, de eredménytelenül. A nyomozás az ismeretlen tettes, vagy tettesek kézrekerítésére nagy erővel folyik.

* A belek gyakori teltsége és a rekesz erősebb feltelődése a rendkívül enyhén és kellemesen ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorral egy pohárral — megszüntethető és az agy, a tüdő vagy szív felé irányuló vértelődés ellensúlyozható. Kérdezze meg orvosát.

Zürichi zárlat, Párizs 14.66 fél, London 21.47 háromnegyed, Newyork 433 háromnegyed, Brüsszel 73.17 fél, Milánó 22.83, Amszterdam 239.85, Berlin 174.30, Bécs — schilling 80.30, Prága 15.19, Varsó 82, Belgrád 10, Bucaresti 325.

ÖNGYILKOS LETT EGY MAGYAR EGYETEMI HALLGATÓ. Bucaresti. Saját tud. Szombaton este a cernauti vasúti állomás közelében a bucaresti Rapid elhaladása után, egy fiatal ember borzalmasan megcsontlott hulláját találták a síneken. A vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkos Vastag János 21 éves sanislau-i származású másodéves joghallgató, aki nemrég jött Cernautiba, hogy jogi tanulmányait ott folytassa.

* Csöppségnek — Macks Kaiser borax-ot! Még a felnőtteknél is jobban veszélyeztetni a kemény víz a benne lévő oldott ásványi anyagok és méz által az apróságok gyenge és érzékeny bőrét. Könnyen válik a kemény víz a kiütések és kipállások rettegett kórokozójává, mely a gyermekeknek felesleges fájdalmakat, az anyának kínos rettegést okoz. Macks Kaiser Borax a csecsemő és gyermek mosdóvizébe öntve, lágy és kellemes ártalmatlan vizet ad. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

A részegség nem enyhítő körülmény. Sft.-Gheorghe. Saját tud. A törvényszék a napokban tárgyalta Lévy Albert braşovi lakos ügyét, aki még ez év márciusában a sft.-gheorghei Téglás-vendéglőben — a vád szerint — a románságra értő kifejezéseket használt. Lévy azzal védekezett, hogy a kérdéses időpontban annyira be volt rugva, hogy nem tudta mit beszél. A bíróság nem fogadta el a védekezést és 6 hónapi fogságra és politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésére ítélte Lévyt. Az ítélet ellen Lévy fellebbezést jelentett be.

A BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZ SZÁZÉVES FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPE. Budapestről jelentik: A magyar főváros hétfőn ünnepelte ünnepélyes keretek között a Nemzeti Színház fennállásának századik évfordulóját. Délután 11 órakor a Tudomány- és Akadémia nagyszínházban emlékünnepélyt tartottak, amelyen a kormányzói pár is megjelent. A megnyitó beszédet Hóman Bálint kultuszminiszter mondta, majd Tassándi Nagy András kultuszminiszteri államtitkár tartott előadást a százéves Nemzeti Színházról. Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház tagja Szabó Lőrinc „Örök Magyarország” című ódáját olvasta el, majd József királyi herceg üdvözölte a jubileáló színházat. Utána Németh Antal dr igazgató beszélt a Nemzeti Színház hívatásáról. A Himnusz és az üdvözlések elhangzása után Márkus Emilia, a Nemzeti Színház örökös tagja mondott köszönetet a színház nevében az üdvözlésekért. Este a Nemzeti Színházban díszelőadás volt. Vörösmarty Mihály: „Árpád ebédése” című ünnepi játéka került színre, utána az Operaház vendégjátéka következett a legrégibb magyar opera: „IV. Béla futása” felújításával.

Elütött egy lakodalmas szekeret a vonat. Satu-Mare. Saját tud. Megdöbbentő vasúti szerencsétlenség történt vasárnap este a Satu-Mare és Baia-Mare között fekvő Busag község határában. Borpatav községből egy lakodalmos szekérsor tartott Bozinta-Marera és már esteledett, mikor a vasútvonal közelébe értek. A szekerek egy része már át is haladt a síneken, amikor észrevették a Baia-Mare felől teljes sebességgel közeledő vonatot. Bár a mozdonyvezető azonnal lefékezett, már nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget. Az egyik szekeret, amelyen tizenketten ültek, a mozdony elkapta és mintegy száz méterre maga előtt tolt. A szekéren ülők közül Rus Nistor földművelő a helyszínen meghalt, Rus Joan a satu-marei kórházban haldoklik, míg Muresan Pamfilnének és Szarka Teréz 20 éves leánynak kezük és lábuk tört el több helyen. A lovak idejében elszakították köteleiket és elfutottak. A sebesülteket fölvetették a vonatra és Bota Velar, a vonaton tartózkodó satu-marei főorvos részesítette őket első segélyben.

A belga frontarcosok ünnepi felvonulása az yseri csata évfordulóján

A szocialisták ellentüntetést kezdték a felvonulás megzavarására

Brüsszelből jelentik: A frontarcosok vasárnap tartották az yseri csata évfordulója alkalmából szokásos felvonulásukat. A felvonuláson ezúttal első ízben nem vett részt a király, sem pedig a hedsereg és a kormány egyetlen tagja sem. A frontarcosok ugyanis nem hívtak

meg egyetlen minisztert sem, mert őket teszik felelőssé a közkegyelmi törvényért. A szocialisták ellentüntetésekkal akarták megzavarni a felvonulást. Kisebbségi képviselőkre került sor, de a rendőrség nem engedte elfajulni a zavargásokat.

Angol-olasz-német barátkozások

Angol tengerészeti miniszter Nápolyban. — Ribbentrop Rómából Londonba utazott

Rómából jelentik: Duff-Cooper, az angol admirális első lordja, a Földközi tengeren őrszolgálatot teljesítő angol flotta megszemlélése után, a „Enchantress” cirkálón Nápolyba érkezett, ahol Vally admirális és Nápoly prefektusa ünnepélyesen fogadták. Az angol tengerészeti miniszter vasárnap Rómába utazott, ahonnan Londonba megy.

Rómából jelentik: Ribbentrop londoni német nagykövét repülőgépen Berlinbe utazott, mivel kedden már részt kell vennie Londonban a semlegességi bizottság ülésén. Szombaton Ribbentrop főként Staraceval, a fasiszta párt főtitkárával tárgyalt.

OLASZ-NÉMET MEGEJEGYZÉS A SPANYOL HÁBORÚ BEFEJZÉSE UTÁNI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph római levelezője szerint Ribbentrop római tartózkodása alatt elvi megegyezés jött létre a két kormány között a következő pontokban:

1. A semlegességi bizottságban való együttműködés részletei. 2. Együttműködés Spanyolországban a polgárháború befejezése után, amikor a német és olasz politikai, kereskedelmi és ipari érdekkörök meghatározására kerülhet sor. 3. Olaszország által Németországnak nyújtandó diplomáciai támogatás a német-cseh viszályban.

A lap szerint Ribbentrop az elvi megegyezés véglegesítése előtt Hitlerrel tanácskozik.

A párizsi Jour szerint Ribbentrop közölte Mussolinivel, hogy a német kormány a legközelebbi jövőben nyilvánosságra hozza Németország gyarmati követelésének programját. Ez a program a volt német gyarmatok visszaadásán kívül azt javasolja, hogy Afrikában hatalmas nemzetközi területet létesítsenek,

melyet Franciaország, Anglia, Németország és Olaszország közösen aknázzanak ki. A lap szerint a fenti értesülés megbízható forrásból ered.

Fizetik Oradeán az októberi nyugdíjakat

Oradea. Saját tud. Az oradeai pénzügyigazgatóságok hétfőn délelőtt érkezett meg a pénzügyminisztériumból az október havi nyugdíjak kifizetéséhez szükséges kiutalás. A pénzügyigazgatóság a nyugdíjkönyvek beszedését már ma megkezdte, míg a nyugdíjakat az allábi sorrendben fizetik: október 27-én, szerdán a katonai és pénzügyi nyugdíjasokét, október 28-án a polgári nyugdíjasoknak havi 1500—3000 leig, 29-én havi 3000 leitől 6000 lei. Október 30-án, november 1-én 6000 leitől 15000 leig.

Nagysikerű jótékonycélú előadás a „Katólikus Házban”. Az oradea-venetiai római katolikus dalárda műkedvelői vasárnap este a „Katólikus Ház” zsufolásig megtelt nagyszínházban a kulturális jótékony alapjának javára előadták Martos-Huszka bájos operettjét, a Gül Babát. Az operett főszerepeiben Rappert Dódy, Horváth Irén, Arany József, Mayer László, Kakucs Lajos, Boér Mária, Sztrimbei Mária, Holicza Zsófi, Holicza Piroška, Kakucs Mancsi, Holubák Ilonka, Nagy Juliska műkedvelőket messze felülmúló alakítást nyújtottak. Az előadás alatt a venetiai katolikus zenekar játszott. A nagyszerűen sikerült előadás betanítása és rendezése Wallner László tanító, a Katolikus Dalkör elnökének izlését és szorgalmát dicséri, aki már többször bebizonyította erre való rátermettségét.

Temetések. Chiş Vasile 4 éves korában meghalt. Temetése hétfőn volt a Rulikovszky-temetőbe. — Kiss Imréné szül. Kövesdi Zsuzsanna 54 éves korában meghalt. Temetése október 25-én délután 5 órakor volt az olasz temető Halier-kápolnájából. (Caritas.)

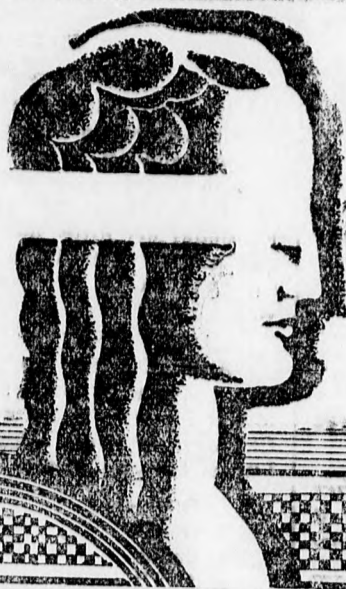
Theisz Péter 23 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt Palotán. — Balcus Mihály gazdálkodó 82 éves korában meghalt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Rulikovszky kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

* Francia, németet eredményesen tanít diplomás tanárnő. Értekezés délután 4—7 óráig. Oradea Str. Take Jonescu 21, kapu alatti helyen.

* Cégváltás. Az „Őrszem” könyv- és kegytárgykereskedés, Oradea, tisztelettel értesíti nb. vevőközönségét, hogy cégét „Eclesia” könyv- és kegytárgykereskedésre változtatta.

Felhívás. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel felkéri tagjait, akik a szövetséget alapító tagjai sorába beléptek és az ívet aláírták, hogy folyó hó 26-án, kedden este 8 és fél órakor a Munkakamara udvarán levő irodahelyiségünkben, alakuló közgyűlésünkön feltétlenül megjelenni sziveskedjenek, annál is inkább, mert a törvény értelmében abszolút többségre van szükség a hozandó határozathoz.

A nyomdászok hangversenye és táncmulatsága iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg városunk közönsége körében, ami érthető is. A műsort a Liszt Ferenc Zenekar 45 tagú szimfonikus együttese Kéler Béla Ünnepi nyitányával vezeti be. Utána az Építőmunkások Dalköre, majd a Gutenberg Dalkör egy-egy dalszámmal szerepel. A Liszt Ferenc Ének- és Zenekar Gounod: Faust, keringő és kórus a II. felvonásból c. művét mutatja be. A szólóisták: K. Them Juci, Csorba János, Kiss B. László és Szabó Imre lesznek. Utána ismét az Építőmunkások Dalköre egy szép népdalegyüttessel szerepel és zárószámként a Gutenberg Dalkör a Liszt Ferenc Zenekar kíséretével Strauss János örökszép Kék-Duna keringőjét mutatja be. Az építőmunkások dalárdáját Soós András karnagy, a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar és a Gutenberg Dalkör számait András Ede zenetanár, országos karnagy vezényli. Hangversenymester: Kriszta Miklós. A művész estély október 30-án, szombaton este 9 órai kezdettel a Református Kulturpajotában (Alexandri-utca 31.) lesz megtartva. Belépődíj 25 lei személyenként. A tánchoz a zenét egy kitiűnő összetételű, 8 tagú dzsessz-zenekar szolgáltatja. A munkás dal- és zenekultúra e gyűnyörű ünnepére városunk minden polgárát meghívja és elvárja az oradeai nyomdász-szervezet kulturális szakosztálya.

FIGYELEM! Négy hónap alatt
179.742 nyeremény
 amelyek összértéke
412.282.200 LEI!
 Tekintse meg ezt a tervet:

PLANUL DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE
 AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSI TERVE

LOTERIA 15. SORSJÁTÉK CONEXATA CU LOTERIA UNIUNII FUNDATORUL CULTURALE REGALB EGESTIVE AZ U. P. C. E. SORSJÁTÉKAVAL VEGYES RENDSZER-SISTEM MIXT

70.000 NUMERE IN SZAM 3 SERII SOROZATBAN (210.000 LOZURI SORSJEGY) SI 4 CLASE CU OSZTALYBAN 179.742 CASFIGURI NYEREMENYEL

CLASA I. OSZTÁLY			CLASA III. OSZTÁLY		
Tragerea: 15 Noemvrie 1937. Huzás: 1937. november 15.			Tragerea: 15 Ianuarie 1938. Huzás: 1938. január 15.		
Căștigul Născut	Le	Total Le	Căștigul Născut	Le	Total Le
3	1.000.000 - 3.000.000	3.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000	3.000.000
3	400.000	1.200.000	3	400.000	1.200.000
3	200.000	600.000	3	200.000	600.000
6	100.000	600.000	9	100.000	900.000
12	50.000	600.000	12	50.000	600.000
15	20.000	300.000	60	10.000	600.000
108	10.000	1.080.000	120	5.000	600.000
900	4.000	3.600.000	600	2.000	1.200.000
10500	912	9.576.000	8400	228	1.915.200
11550	Căștigul Născut	Le 20.556.000	9210	Căștigul Născut	Le 10.015.200
Total Oțosean 20.760 căștiguri în valoare de nyeremény, értékben Le 30.571.200			Total Oțosean 20.760 căștiguri în valoare de nyeremény, értékben Le 32.986.200		

CLASA II. OSZTÁLY			CLASA IV. OSZTÁLY		
Tragerea: 15 Decembrie 1937. Huzás: 1937. december 15.			Tragerea: 15 Februarie 1938. Huzás: 1938. február 15.		
Căștigul Născut	Le	Total Le	Căștigul Născut	Le	Total Le
3	1.000.000 - 3.000.000	3.000.000	3	6.000.000 - 18.000.000	18.000.000
3	400.000	1.200.000	3	2.000.000	6.000.000
3	200.000	600.000	6	1.000.000	6.000.000
6	100.000	600.000	12	400.000	4.800.000
12	50.000	600.000	30	200.000	6.000.000
15	20.000	300.000	135	100.000	13.500.000
108	10.000	1.080.000	150	70.000	10.500.000
900	4.000	3.600.000	555	20.000	11.100.000
10500	912	9.576.000	6300	7.000	44.100.000
11550	Căștigul Născut	Le 21.456.000	42000	3.636	152.712.000
Total Oțosean 20.760 căștiguri în valoare de nyeremény, értékben Le 31.471.200			Total Oțosean 117.462 căștiguri în valoare de nyeremény, értékben Le 317.253.600		

Pentru toate 4 clasele - Măd a negy osztály együt Le 3200 2400 1600 800
 Pentru fiecare clasă - Minden osztály külön Le 800 600 400 200

TOTAL GENERAL: 179.742 căștiguri în valoare de nyeremény, értékben **Le 412.282.200**

NE FUSSON EL A SZERENCSE ELŐL!
 Az Állami Sorsjáték sorsjegye a kulcs a szerencse kapujához. Minden hónap 15.-én, bárhol is tartózkodjék, ébren vigyáz Ön helyett a gazdagság felé vezető úton. Egész sorsjegy ára 800 lei osztályonként. Negyed sorsjegy ára 200 lei osztályonként. **200 LEI VEL NYERHET EGY MILLIÓT!**

Arcéhirodások

Lakás
 Kapualatti bejárattal utcai butorított szoba kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga No. 7.
Kertvárosban
 2 szobás modern magánház november 1-re kiadó. Oradea, Strada Cantacuzino 60. Értekezni: Telefon 802. sz. Dallos.
Utcai háromszobás lakás mellékhelyiséggel, november 1-re kiadó. - Utcai butorított szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6. szám.

Különbéjárati
 csinosan butorított szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Oradea, Str. I. C. Bratianu No. 56.
November 1-re kiadó egyszobás konyhás lakás, Oradea, Strada Alexandru 13. szám.

Háromszobás
 előszoba fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Alkalmazás
Fűszer,
 csemege és kirakatrendező ügyés, fiatal kereskedősegédet felvezet a Népszövegségi Hangerő, Oradea, Reg. Ferdinand-uti üzlete.

Fiatal uriaszony
 házvezetőnek elmenne magános hölgyhöz, vagy idősebb házaspárhoz. Cimeket a kiadoba kér.
Házvezetőnek,
 bejárónőnek elmenne özevgyeaszony, vidékre is. Burikné. Oradea, Str. Turnatorului 7.

Adás-vétel
Használt
 monopol rómit megvételre keresek. Oradea, Papp, Str. Regele Carol 19. szám.
Kisbirtok, 25 holdas
 Săldobăgiu község határában azonnal eladó, vagy bérbeadó. Értéklődni lehet: Oradea, Str. Sf. Gavril 17-a. sz. Gergejnyél.

Eladó:
 vaskályha, ócska ablakok, ajtók, férfi bőrkabát, női costum, kabát, begonia. Ugyanott butorított szoba kiadó. Oradea, Bratianu-u, 61.

Sírlámpák,
 üveghurák eladók. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13., az udvarban jobbra.

Jókarban
 levő vaskályha eladó. Oradea, Str. Bratianu 27. szám.
Zongoráládát
 2 m. hosszú 170 szélességet megvételre keresek. Cimeket a kiadoba kérek.

Használt
 télikabát, 14 éves fiatalnak eladó. Oradea, Str. Millerand No. 3. I. emelet jobbra.

Jókarban lévő
 komplett hálószoba, kékpek, ágytakaró, elköltözés miatt eladók. - Oradea, Str. Nic. Zsiga 52. szám.

Egy sőtétkek
 női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Különbétele
 Női és férfi kalapok készíteset olcsó árban vállalom. Mester Kalapos, Oradea, Strada Alexandri 16. szám.

Petőfi-utca 10. szám
 alatti lakóház szabadkézből eladó. Cim a kiadoban

SPORT

Világraszóló fényes diadal Rómában

A Ferencváros nyerte a Középeurópai Kupát

Zuhogó esőben, csúszós talajon, idegen pályán is győzött a magyar „11” a második döntőmérkőzésen 5:4 arányban

A magyar sportnak sokáig emlékezetes napja marad október 24-ike. Tizenegy zöld-fehér ujjas magyar fiu nyolc év után ismét visszahódította a legklasszikusabb vándordíjat, a Középeurópai Kupát. Idegölő küzdelemben, idegek csatájában, mindent elsöprő akarással törték a cél felé és huszáros bravúrral fordították meg a már elveszítettnek hitt mérkőzés sorsát — meghozták Rómában, olasz földön, ahol az utóbbi években kevés babér termelt a magyar labdarugás számára és a hova a legfájdalmasabb emlékei fűződnek a magyaroknak. Volt a mérkőzésnek egy pillanata, amikor 4:3-ra vezetett az olasz együttes és a bíró 11-est ítélte a magyarok ellen. A kapuvéd azonban a szerencséjével párosult ügyességgel hátrította el a veszélyt és ez lelket öntött a magyar fiúkba, megnyugtatta végsőkig feszült, felcsigázott idegeiket. A magyar szív és lelkesedés fényes tanujelét adták és az egész világ sportlászádalma elismeréssel hajlik meg előttük. A csehszlovák bajnok Slavia, a Vienna és az esélyes Austria legyőzése után jutottak a döntőbe. Budapesten 4:2-re nyerték s most Rómában 5:4-re győztek és ezzel bebizonyították, hogy méltán megilleti őket a büszke cím.

Rómából jelentik: Az örökvárosban a nagy eső dacára is 15 ezer ember gyűlt össze a második KK döntő mérkőzésére, amelyet Wütrich vezetett le.

Az egyhelyre tömörült magyarok lelkes éljenzése mellett fut ki a Ferencváros, majd orkányszerű tombolás közepette a Lazio. Felhangzik a magyar Himnusz, majd a G. ovinez-a, helyet választanak, majd feállnak a csapatok.

Piola indítja el a labdát és nagy lendülettel fekszenek játéka az olaszok. A 4. percben Piola átadásából Corta védtelenül góloz (0:1). Két perc múlva Sárosy egyedül tör az olasz kapura. Monza gáncsolja és a bíró habozás nélkül 11-est ad, amit Sárosy értékesít (1:1). Továbbra is a magyarok vannak fölényben és a 8. percben Sárosy vezetést szerez (2:1). Most újra fergeteges ostromba fog a Lazio, kapujához szorítja a Ferencvárost és Piola egymásután három mesteri gólt ló, a 18., 24. és 35. percben. A Lazio tehát 4:2-re vezet és behozta a Ferencváros Budapesten szerzett előnyét. A Fradi azonban nem csügged és az ellentámadások a 38. percben eredményt is hoznak. Sárosy tiszta helyzetbe hozta Toldit, aki az olasz kapuba gurította a labdát (3:4). Az eső, amely rövid időre elállt, most újra megeredt és kitaróan zuhogott a mérkőzés végéig.

Szünet után ismét a Lazio szorít, Viani középfedezet tömj labdával a csatárokat. Nagy az izgalom, sok a szabálytalanság. A 16. percben Korányi kézzel érinti a labdát és Wütrich most is 11-est ítél, Piola áll a labdának, de Háda el-

csipte a lövés irányát és kiüti a félmagas erős lövést. Itt fordult meg a mérkőzés sorsa. A magyar kísérők öröme nem ismer határt. Ütemesen hangzik a: Hajrá, Fradi. Magára talál a magyar együttes és mind erőteljesebbé válnak támadásai. A 27. percben Kemény sarokrugásával Sárosy becsapja a kaput és Kiss combjáról a hálóba jattan a labda (4:4). Az izgalom még nem múlt el, mert a Lazio megkísérli a lehetetlent: 3 gólt lőni 18 perc alatt. A Fradi védelem azonban sziklaszilárd, sőt támadásba lendül és Sárosy mesteri góllal a győzelmet is bebiztosította (5:4).

Mérkőzés végén felsorakoznak a csapatok. Sárosy és Piola felmennek a díspáholyba, hogy átvegyék a Középeurópai Kupát, illetve a döntőbe jutott másik csapatnak kijáró érmeiket. Felhangzik a magyar Himnusz és a jelenlévő magyarok felállva éneklük.

A nagy találkozóról az illetékesek a következőképpen nyilatkoztak:

Vaccaro tábornok, a Lazio elnöke: A Ferencváros megérdemelte a győzelmet, bár ha a tizenegyest belőltük, harmadik mérkőzést kellett volna játszani. Sárosy megint fenomenális volt.

Usetty Béla, az MLSz elnöke: Ismét miénk a Középeurópai Kupa. Okosan játszott a Ferencváros és mindegyik játékos szívvel-lélekkel küzdött.

Ilovszky János, a Baross Szövetség elnöke: Harc volt az esőtől felázott, csúszós talaju pályán. A Ferencváros legjobbjai: Sárosy, Háda, Polgár. Az olasziké Viani.

A CAO legyőzte az AMTE-t

Hazai pályán mind az öt csapat megnyerte nemzeti bajnoki mérkőzését. — Gólzápor a Gloria-Vulturii találkozó

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjaiban vasárnap a Magyarország a) elleni mérkőzésre való tekintettel csonka fordulót bonyolítottak le. Tíz csapat lépett pályára. Meglepetés sem akadt, váratlanul (ha nem is egészen) az AMTE veresége jött a gyenge formában lévő és felforgatott csapattal játszó CAO-tól, amely az idén nem vitt komoly szerepet. Mint érdekességet megemlíthetjük, hogy minden otthonában játszó csapat megnyerte a bajnoki pontokat. Kiemelkedő jó teljesítmény a Gloria kilenc gólja, amit a lugojiak hálójába helyeztek el. A Ripensia és a Phönix is simán nyertek.

A forduló részletes eredményei a következők:

I. CSOPORT:

JIUL—DUIG 3:1 (3:1).

Petrosani, 1500 néző, bíró Ritter. Otthonában jól játszott a Jiul, a DUIG nem tudott vele megbirkózni. Góllövők: Bulea (2) és Medve, illetve Weisz. A győzteseknél a védelem jó munkát végzett, a csatársorból Takács és Bulea emelkedtek ki. A DUIG-ban Dengel, Zuckermann és Manu jeleskedtek.

CAO—AMTE 2:1 (0:0).

Oradea, 3000 néző, bíró dr Ciurel. Az első husz percben az aradiak többet támadtak, de

azután nagy ostromot indított a hazai együttes és biztosan nyert, bár a gólarány nem fejezi ki hűen a mutatott játékot. A CAO 3 gólos győzelmet érdemelt volna. Góllövők Haláti és Kovács, illetve Szaniszló II. A mérkőzés hőse a nagyszerű formát kijátszó CAO fedezetsora (Krausz—Juhász—Feierstein) volt. David, Sarkady és Kovács is jók voltak. Az ifjusági Serc még nem való a nagy csapatba. Az AMTE-ből Szadovszkyt, Buibast, Reinhard II.-öt és Pernektyt lehet kiemelni.

Phönix—Olimpia 3:1 (1:0).

Baia-Mare, 2000 néző, bíró Pálffy. A hazai együttes könnyen, megerőltetés nélkül győzött. Góllövők: Szerémy III., Telegdy és Bellai, illetve Notli. Szünetben Jovicu arculította a Phönix ügyvezető elnökét. Az ügynek valószínűleg még lesz folytatása.

1. Rapid	6	4	1	1	13:5	9
2. AMTE	7	4	1	2	16:8	9
3. Kinizsi	5	4	0	1	23:9	8
4. Unirea Tric.	5	3	1	1	13:6	7
5. Jiul	7	3	1	3	12:19	7
6. Phönix	7	3	0	4	10:13	6
7. Victoria	5	2	1	2	11:8	5
8. CAO	7	2	1	4	13:17	5
9. Olimpia	7	2	1	4	9:15	5
10. DUIG	8	1	1	6	8:27	

II. CSOPORT:

Ripensia—Crisana 3:0 (0:0).

Timisoara, 1500 néző, bíró Bucur Bârsu. Ripensia mindvégig fölényben játszott. Az első félidőben azonban szél ellen játszott és a Crisana szívósan és ügyesen védekezett. Szünet után már az első 5 percben két góllal vezetett a Ripensia, mindenki azt hitte, hogy gólzápor lesz, ez azonban elmaradt. A Ripensia-ból Ciolac, Kotormány és Schwart, a Crisana-ból Astilcan és Bonat vált ki.

Gloria—Vulturii 9:2 (3:1).

Arad, 1500 néző, bíró Keller. Nagy formában van a Gloria, szinte lelépte lugoji ellenfelét. Góllövők: Mercea (3), Fritz (4) és Bajci (2), illetve Csipai és Hlavaty. Egyénileg Varjassy, Dobra, Lupas, Fritz és Mercea teljesítménye kitűnő.

1. Ripensia	6	5	0	1	24:10	10
2. Gloria	7	4	2	1	21:9	10
3. Venus	4	3	1	0	16:6	7
4. ACFR	7	3	1	3	14:14	7
5. Dragos Voda	6	3	0	3	11:11	6
6. Juventus	6	3	0	3	10:12	6
7. Vulturii	7	3	0	4	11:19	6
8. Crisana	7	2	0	5	9:17	4
9. Universitatea	7	2	0	5	16:28	4
10. Sportul Studentesc	5	1	0	4	9:15	2

Magyarország B)—Románia B) 3:0 (2:0)

Bucurestiből jelentik: Mintegy 12 ezer ember jelenlétében, Xifando vezetésével mellett játszották le a nemzetközi mérkőzést, amelyet a magyar B) válogatott megérdemelten nyert meg.

Magyarország B): Csikós — Miklósi, Fekete — Gyarmathy, Balogh, Szalai — Röck, Finta, Kisalagi, Turay, Horváth.

Romania B): Jordachescu — Dragomirescu, Felecan I. — Barbulescu, Pop, Dávid — Ploesteanu, Gavrilesu, Cociuban II., Petea Válcov, Popescu (Jorache).

Magyarország lép fel támadólag és már az 5. percben eredményt ér el Finta révén. A románok ellentámadásai megfeneklenek a kapu előtt. A 15. percben újra Finta góloz.

Szünet után kis ideig feljön a román „11”, de azután visszaesik és a 37. percben Röck növeli a gólarányt.

A győztes magyar csapat összeszokott, összefoglalt együttes benyomását keltette, míg a román B) válogatottból pont ez hiányzott. A legjobbak Csikos és a két hátvéd, valamint Balog, Kisalagi és Finta. A hazai csapatból csak Petea Válcov és Barbulescu vált ki.

ROMAN KUPA

Carai: Victoria—Törekvés (Oradea) 3:0 (1:0). A Törekvés több tartalékkal szerepelt s a hazai csapat is csak durva játéknak köszönheti győzelmét.

Simeria: TMAC—CFR Simeria 3:1 (2:1).

Resița: Az UDR—Craiu Jovan mérkőzés a craioviaiak meg nem jelenése miatt elmaradt.

Ploesti: Tricolor—Prahova 5:1 (2:1).

Bucuresti: Mociornita—HLV 3:0 (2:0). Macabi—Jahn 3:0.

Chisinau: Franco Romana—Sporting 3:2 (2:1)

Constanța: Victoria—DVA 4:0 (3:0).

Barátságos mérkőzések:

Bucuresti: Unirea Tric.—Juventus 6:2 (3:1).

Cernaui: Dragos Voda—Rapid 2:2 (2:1).

Cluj: Victoria—Universitatea 3:1 (0:1).

Rangadó Budapest

Hungaria—Ujpest 3:1 (2:0)

Budapestről jelentik: Az őszi évad 3. számú rangadóját játszották le vasárnap a magyar Nemzeti Bajnokságban. Győzött a bajnok Hungaria az Ujpest ellen és ezzel bebiztosította első helyét. A 10. percben Sas, a 15. percben Titkos góloz. Ostromol az Ujpest, de a Hungaria védelem Kis és Turay vezényletével mindent tisztáz. Kardos agrázkódást szenved, de végigstatistálja a mérkőzést. Szünet után a 15. percben Dudás 11-esből javít a gólarányon. Az Ujpest becsületgőlját a 34. percben éri el Kocsis révén.

Kispest—Elektromos 1:0 (1:0). Az egyetlen gólt Nemes szerezte.

Készült a Szent László-nyomda Rt. környomógépén Oradea, Str. Repele Carol II. No. 8